Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 151. sz. 1943. július 8 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

A keleti fronton világító ejtőernyők fénye mellett éjszaka is támadnak a német páncélosok

Az orosz csapatok 40 kilométeren visszavonultak az orel-tulai szakaszon — Kurszknál gigantikus arányú repülőerők állanak egymással szemben — Berlini vélemény szerint a szovjet hadszintéren megindult német offenzíva híre: a második arcvonal sürgetését célzó fogás — Giraud tábornok Washingtonba érkezett és látogatást tett Rooseveltnél — A török követ elutazott a birodalmi fővárosból

A gibraltári kikötőből kifutott az ott tartózkodó hadihajók legnagyobb része

Az események iránytűje, mely az utóbbi időben bizonytalanul ingadozott a csendesóceáni harcok és az európai légi terror valósága, valamint az inváziós tervek minduntalan felbukkanó elképzelései között, mind határozottabban a keleti hadszíntér irányába mutat az utóbbi napokban. Hosszú heteken át folyó felvonulások, csapatmegerősítések, mindkét fél oldalán mutatkozó alapos előkészületek után úgylátszik, hogy megindult a támadás. A 260 kilométer átmérőjű kurszki félkörben, ahol nagykiterjedésű vasútvonal és úthálózat van, hétfő hajnal óta hevességében egyre fokozódó csata tombol. A fegyverek zaját ezúttal azonban még túlharsogja az egyidejűleg megindult propagandahadjárat kísérő zenéje. Kujbisevi híradás ugyanis — melyet Berlin egyszerűen „ostoba propagandatrükknek" minősít — azt állítja, hogy 1943 július 5-én nagy német offenzíva indult meg a „Tigris"-eknek, ezeknek a félelmetes, újszerű harci eszközöknek hatalmas számú harcbavetésével, orosz állítás szerint egyenesen azzal a céllal, hogy a német haderők Moszkvát foglalják el. Az orosz jelentések óriási arányú, rendkívüli tűzerejű, válogatott német kötelékek, harckocsik százainak bevetéséről, a legnagyobb arányú páncélos csatáról szólnak...

EZZEL SZEMBEN

német részről csak annyit közöltek, hogy Bjelgorodtól északkeletre, Oreltől délre és Kurszk vidékén három súlypont alakult ki. Mindkét fél már a hadműveleti tartalékokat is bevetette az egyre nagyobbarányú csatába, azonban szó sincs nagy német offenzíváról, hacsak a szovjet hadvezetőség annak nem tekinti a Bjelgorod fölötti hadifontosságú bolsevista állások lerohanását. Ezeknek az állásoknak visszaszerzéséért indított a szovjet heves rohamokat, ami aztán kiváltotta a kemény visszavágást német részről. A kialakult kemény harcok szakadatlanul folynak...

Ezekben a harcokban újszerű megoldás, hogy a páncélosok éjszaka is harcolnak. Ilyenkor külön repülőgépek ejtőernyőkre szerelt világító testeket dobnak a harci kocsik fölé s ezeknek tüzijátékszerű fényénél folyik a páncéltörők és tankok csatája. A német önműködő fegyverek megsemmisítő hatással érvényesülnek a fellángolt harcokban. Moszkva is elismeri, hogy a németek több helyen terepnyereséget értek el, sőt az orel—tulai szakaszon 40 kilométeres visszavonulást jelentenek.

Arra nézve, hogy a nagyszabású ütközet továbbterjed-e, csak a következő napok nyujtanak felvilágosítást.

A „TIGRISEK"

viszik a főszerepet a keleti hadszíntéren felviharzott támadásokban. Berlini közlések szerint a legnagyobb küzdelem színhelye a kurszki kanyar, ahol az arcvonal beöblösödik a német csapatok arcvonalába. Moszkvában beismerik, hogy a német csapatok állandó súlyos nyomást gyakorolnak a szovjet csapatokra és számos ponton behatoltak állásaikba. A támadásban a „Tigris" típusú harci kocsik félelmetesen érvényesülnek.

Német katonai részről — mint ez a hadműveletek kezdeti stádiumában szokásos, nem adnak felvilágosítást és közelebbi részleteket sem közölnek a keleti front középső szakaszán folyó heves támadások jelentőségéről és céljáról. Csupán annyit jelentettek, hogy a bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek tankban és repülőgépekben, a német páncélos alakulatok azonban még nem avatkoztak be teljes erővel a harcokba.

ELSŐ ALKALOMMAL

történt meg, hogy japán tisztek meglátogatták a keleti arcvonalat. Komotsu vezérőrnagy több magasrangú japán katonai személyiséggel a keleti fronton megszemlélte a páncélosokat, rohamlövegeket.

BJELGOROD ÉS OREL KÖZÖTT

a szovjetorosz tömegtámadások után a németek vették át a kezdeményezést és szilárdan a kezükben tartják — állapítja meg a Német Távirati Iroda katonai munkatársa a keleti arcvonalon folyamatban levő csatáról szóló fejtegetésében. A tudósító a következőket írja:

A keleti arcvonal látszólagos megmerevedése villámgyorsan feloldódott többszáz km. hosszúságban. Bjelgorod és Orel között a nyári esendet hirtelen kirobbant csatazaj váltotta fel. A harcok hatalmas mérete már abból is kitűnik, hogy ebben a térségben a legerősebb csapattömegeket zsúfolták össze. 1943 nyarának ezt az első csatáját az váltotta ki, hogy a szovjet vezetés azt hitte, hogy a hétfőn hajnalban végrehajtott erélyes német felderítő vállalkozások fenyegetik terveit s mivel nem volt tájékozódva a német vállalkozás terjedelméről és céljáról, attól tart hogy német betörés történhetik a támadásra felvonultatott erős és rendkívül jól felszerelt, rohamra kész hadseregei közé. Ezeknek a szovjet hadseregeknek az lett volna a feladatuk, hogy adott időben előretörjenek a Dnyeper felé s megkezdjék és befejezzék a szovjet élelmezés számára olyan szükséges termékeny ukrán területek visszahódítását. Ez az adott időpont azonban már nem fog eljönni többé.

A HARCOK SZÍNHELYE

tehát egyelőre az Orel és Bjelgorod között elterülő úgynevezett „zsák". Ebben a „zsákban" nagykiterjedésű vasút és úthálózat van és ez a terület szervesen hozzátartozik a Charkovtól északra fekvő iparvidék egységéhez.

Arra nézve, hogy az ellenséges propaganda miért terjeszti ezekről a heves és nagyarányú, de végeredményben mégis helyi jellegű harcokról, hogy azok a német hadsereg nyári offenzíváját jelentik és céljuk Moszkva, német részről azt a magyarázatot adják, hogy az ellenséges hírverés nyilvánvalóan olyan célokat akart a németek nyakába varrni, amelyekért nem is akarnak harcolni, hogy azután az offenzíva eredménytelenségéről beszélhessenek. Cáfolja Berlin a brit hírügynökségnek azt a jelentését is, mely szerint a németek a harckocsik százait vesztették volna el.

A GIBRALTÁRI KIKÖTŐBŐL

tegnap kifutott az ott tartózkodó hadihajók legnagyobb része, mégpedig négy csatahajó, két cirkáló, nyolc romboló és két repülőgéphordozó. A gibraltári kikötőben 41 kereskedelmi hajó és két kórházhajó maradt.

A KRÉTAI ESEMÉNYEKRŐL

a szövetségesek olyan formában számoltak be, hogy az angolok nagyobb szabású partraszállási kísérletet hajtottak végre a szigeten. Berlini illetékes helyen viszont nyomban megállapították, hogy ténylegesen mindössze szabotázskísérletről volt szó, amennyiben jelentéktelen erőket kíséreltek meg titokban Kréta partjára csempészni. A partraszállt katonaság nem jelentett hadijelentőségű erőt és az egész ügy jelentéktelen esemény volt.

Ez a berlini állásfoglalás a Nemzetközi Sajtó Tudósító közlése szerint azzal az angolszász hírrel kapcsolatban látott napvilágot, hogy kisebb angol romboló kötelékek partraszállást hajtottak végre a szigeten néhány repülőtér közelében. A kötelékek feladatuk teljesítése után hajóra szálltak és visszatértek kiindulási pontjukra. Az angol rádió a partraszállással egyidőben felhívást intézett Kréta lakosságához, amelyben felszólította, hogy ne vegyen részt a romboló cselekményekben és ne legyenek segítségére az angol csapatoknak.

A BERLINI TÖRÖK KÖVET HAZAUTAZIK

Ankarai jelentés számol be arról, hogy Szaffet Erkin berlini török nagykövetet a napokban Ankarába várják, ahol jelentést tesz kormányának és rövidebb szabadságát tölti majd.

AZ OLASZORSZÁG ELLENI

ellenséges tervekről a „Popolo di Roma" hosszabb cikket közöl Baroni tollából. A cikkíró megállapítja, hogy az ellenség nagy légi veszteségeit két tény magyarázza: Maga az, hogy az ellenség nagyobbarányú légi támadásokba fogott Olaszország ellen s az, hogy az olasz védelem egyre jobban fejlődik és azonnal kész a közbelépésre. Az olasz védelem nemcsak az egyes célpontok megvédésében ér el nagy eredményeket, hanem a Földközi-tenger egész vidékén felveszi a harcot az ellenséges repülőgépekkel és ellentámadásba is átmegy.

Mint a lap megállapítja, az a tény, hogy az ellenség Szicilia ellen tekintélyes légi erőt vet harcba, azt bizonyítja, hogy az, aki az Olaszország elleni hadműveleteket irányítja, talán Szicíliát választotta ki az angolok és amerikaiak nagy vállalkozásának első célpontjául. Az ellenség azonban itt egészen új helyzettel találja magát szemben, amire hadvezérei csak részben számítottak. Az angol rádió és az amerikai sajtó jelentései mutatják azt, melyek szerint a szövetségesek légi támadásaik alkalmával a tengely leghatározottabb ellenállásába ütköztek, amely ellenállás olyan mértékben növekszik, amilyen mértékben a szövetségesek fokozzák légi támadásaikat. Szicilia partjai, mint általában az olasz partok, rendkívül jól meg vannak erősítve s az olasz katonai egységek a legvégsőkig ellenállnak, ha az ellenség támad.

A KAUKÁZUSI PARTOK

előtt tegnapra virradó éjszaka könnyű német tengeri haderők elsüllyesztettek három szovjet szállító dereglyét, összesen 1700 tonna ürtartalommal. A német hajók sérülés és veszteség nélkül tértek vissza kiinduló pontjukra.

ÚJ-GEORGIA TÖBB PONTJÁN ÁLL A HARC

a japán császári főhadiszállás jelentése szerint. Egy japán rombolóraj a Salamon-szigetek közelében július 6-án elsüllyesztett, illetve súlyosan megrongált öt ellenséges hadihajót, köztük két cirkálót.

Ellenséges hadihajók, amelyek a Salamon-szigetek vizein tevékenykednek, miután katonaságot és felszerelést sikerült partra tenniök Rendova-szigetén, kísér-

FONTOS TUDNIVALÓK

A tejtermelési és fogyasztási adatok bejelentési határideje. (7.)
Ismételt felhívás a pipere- és babaszappan vásárlásra (5.)
A hentesáruk árának új megállapítása. (3.)
Élelmiszerészet a Hortobágyon. (7.)

TÓKÉS FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

letet tettek Új-Georgia szigetének elfoglalására. A sziget több pontján heves harc folyik.

Japán hadihajók a Kula-öböl felett 10 ellenséges repülőgépet lelőttek, egy japán rombolóraj rajtaütött erős ellenséges hajóköteléken és több cirkálót megrongált.

Washingtoni jelentés szükszavúan arról számol be, hogy kulai öbölben folyó ütközet még mindig tart s ezzel egyidejűleg heves légi harc is folyik

A HOLLAND EMIGRÁNS KORMÁNY

Washingtonban tiltakozást nyujtott be, mely érdekesen világítja meg azt a szerepet — közli a Trenskontinent Press — amelyet a szövetséges nagyhatalmak szántak Európa kis nemzeteinek győzelmük esetére.

Az USA központi bizottságot állított fel, amelynek az a célja, hogy a háború után az egyesült nemzetek újjáépítését irányítsa és végrehajtsa. Ebbe a bizottságba azonban egyetlen egy európai nemzetet sem vettek fel. A holland tiltakozás mindenekelőtt az ellen irányul, hogy Hollandia nem küldhet képviselőt a bizottságba távolkeleti birtokai számára, amelyek pedig a legértékesebbek voltak, ami pedig Európát illeti, a holland tiltakozás szerint az egész kontinensről csupán a Szovjet-Unió került be a bizottságba.

MARTINIQUE

szigetének az algíri francia szakadárokhoz csatlakozásáról közöl hírt a marokkói rádió.

Londonban egyébként arra számítanak, hogy a francia felszabadítási bizottság elismerése Nagy-Britannia által közvetlenül küszöbön áll. A kisebb szövetségesek ezt a lépést már megtették, azonban a nagyhatalmak ezideig nem mentek tovább bizonyos nyilatkozatoknál, mint amilyent például Churchill tett az alsóházban s amely de facto elismerésnek felel meg. A de jure elismerést egyes körökben július 14-re várták, most azonban úgy vélik, hogy az még korábban következik be, ami főként Giraud washingtoni és Massigli londoni tárgyalásaival áll összefüggésben.

A JAPÁN-KÍNAI HÁBORÚ

hatodik évfordulója alkalmából Csang Kai Sek tábornok rádióbeszédet mondott s többek között azt is kijelentette, hogy az eljövendő békét a következő négy pont alapján képzeli el:

1. Kompromisszumos békéről nem lehet tárgyalni és ragaszkodni kell az ellenség feltételnélküli kapitulációjához.

2. Az új békeszerződésnek fel kell szabadítania az összes népeket.

3. Az eljövendő békét a szövetkezett hatalmak közös testületeinek kell megszervezniök.

4. A béke biztosítására nemzetközi végrehajtó hatalommal rendelkező szervet kell felállítani.

Kurszk környékén a hadtörténelem eddig legerősebb repülőflottái állnak szemben egymással

A Német Távirati Iroda katonai munkatársa a keleti harctéri helyzetről:

A birodalmi főváros illetékes katonai köreiben hiábavaló kísérletnek nevezik a szovjet hírszolgálati gépezetnek azt az igyekezetét, hogy Sztalingrád és Moszkva emlegetésével távoli német célokat tulajdonítsanak a harcoknak. A bolsevisták ilyen állításokkal nyilván újabb alátámasztást akarnak adni annak a Nyugat felé irányuló kiáltásnak, hogy az angolszászok létesítsenek második arcvonalat s így tehermentesítsék azt a vállalkozást melynek kimeneteléért Sztalin már előzetesen mossa kezeit.

Ettől eltekintve a Sztalin által kezdett csatából nagyarányú ütközet fejlődött ki minden harci területen, mind pedig a harcbavetett ember- és anyagtömegeket illetően méltóképp sorakozik a keleti háború eddigi nagy csatái mellé.

Német részről még nem került sor a hadműveleti páncélos tartalékok harcbavetésére. Szovjet részen a hadműveleti tartalék már teljes mértékben tüzben áll, hogy rövidesen kétségtelenül még több ellenséges harckocsi kilövésével kell számolni, mint amennyit a szerdai német hadijelentés közölt. Figyelemreméltó, hogy a megsemmisített ellenséges páncélosok legnagyobb részben legújabb építésüek, olyanok, amilyeneket eddig még nem vetettek harcba. A füstölgő csatamezőkön ezenkivül még nagyszámú amerikai páncélkocsi is fekszik szétlőve.

A katonai megfigyelők rámutatnak a légi erők kölcsönösen erős harcbavetésére is. Megbízható értesülések szerint Kurszk környékén a hadtörténelem eddig legerősebb repülőflottái állanak harcban egymással. Hogy melyik légiflotta az úr, az kitünik azokból a rendkivül magas veszteségekből, melyeket eddig a Szovjet elszenvedett. Az arány 637 lelőtt ellenséges gép, köztük főleg erősen páncélozott szovjet csatarepülőgépek, 45 lelőtt német géppel szemben. Ez az arány fokozott német fölényről tanuskodik, ami esetleg döntő jelentőségü lehet.

Német hadijelentés

A német véderőfőparancsnokság közli:

Bjelgorod területén és Oreltől délre a keddi nap folyamán is meghiusultak a szovjet igen nagy, már hetek óta készenálló kötelékeivel indított súlyos támadásai. Csapataink, amelyeket a légi erő is hathatósan támogatott, ugyanakkor maguk lendültek támadásba. Sikerült mélyen betörni az ellenséges állásokba és az ellenségnek súlyos veszteségeket okozni. Egyedül a hadsereg csapatai több mint 300 részint legújabb mintájú ellenséges páncélost semmisítettek meg, vagy tettek harcképtelenné. E harci terület felett a légi térben is elkeseredett ütközetekre került a sor nagy bolsevista repülőkötelékekkel. Július 5-én és 6-án légi harcokban 41 repülőgép elvesztésével 631 bolsevista repülőgépet lőttünk le. Köztük igan sok csatarepülőgépet. Ebből az eredményből a légvédelmi tüzérség is kivette részét. A légi haderő nagy harci repülőgépkötelékei az ellenség arcvonala mögötti területen utánpótlási összeköttetéseket repülőtereket és állomásberendezéseket bombáztak és hosszú időre kikapcsolták ezeket az ellenség harci gépezetéből. A keleti arcvonal több szakaszán csak kölcsönös élénk felderítő és roham járőrtevékenységet jelentenek. A könnyű német tengerészeti haderők a kaukázusi partoknál egy biztosított bolsevista utánpótlási hajókaravánból három, összesen 1700 tonnányi hajót süllyesztettek el. A Földközi tengeri térségben az ellenséges repülőgépkötelékek folytatták Szicilia parti területei elleni támadásaikat. — A német és olasz légvédelmi haderők 17 brit és északamerikai repülőgépet semmisítettek meg. Nyugat-Németország területe felett a szerdára virradó éjszakán ellenséges repülőgép zavaró repülést végzett s ennek során nagy magasságból néhány robbanó bombát tervszerűtlenül dobott le. Csak csekély épületkár keletkezett. Német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon és a Földközi tengeren erősen biztosított hajókaravánok és magános hajók elleni harcban 9, összesen 53 ezer tonnányi hajót és tehervitorlást süllyesztettek el. (MTI)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Az olasz és német tengeri egységek a Földközi-tengeren együttműködve, elsülyesztettek egy ellenséges búvárnaszádot. Az ellenséges légi alakulatok bombázták Palermót, Trapanit, Porto Empedoclet, Cataniát, Marsalát és Szicilia és Catania néhány más kisebb helységét. Az olasz és német légvédelmi ütegek jól irányzott tüzében 17 ellenséges repülőgép pusztult el, ezenkívül vadászrepülőink 2 négymotoros gépet lelőttek.

A főhadiszállás kiegészítő jelentése szerint az 1137. és 1138. számú közleményekben említett légi támadások során a lakosság körében a következő veszteségek voltak:

Marsallában 5 halott, Sciakában 2 halott és egy sebesült, Ramaccaban (Catania) 40 halott és 6 sebesült, Castell di Ludicaban (Catania) 4 halott és 7 sebesült, Jachinoban (Reggio di Calabria) 1 halott és 6 sebesült, Locriban (Reggio di Calabria) 1 halott és 5 sebesült.

A főhadiszállás kiegészítő közleménye szerint azok a tengeri egységek, amelyek a mai közleményben említett ellenséges búvárnaszádot elsüllyesztették, Carlo Thorel és Niccolo Nicolini korvetkapitányok és Heinz Oberhaupt sorhajóhadnagy parancsnoksága alatt álltak. A lelőtt repülőgépek a következő helyek közelében zuhantak le:

Négy Palermoban, öt Trapaniban, hat Porto Empedocleban, egy Cataniában és egy Marsalában. (MTI)

Tovább folynak a földközitengeri térségben a súlyos légiharcok

Berlin, július 7. A földközitengeri harcokról a Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket jelenti:

Mint a szerdai napon végzett felderítő repülések folyamán kitünt, a július 6-ra virradó éjszaka a bizertai kikötő ellen intézett erős német bombatámadás jelentős károkat okozott. A német repülők jórészt igen kis magasságból dobták le bombájukat, úgyhogy a nagyarányú támadás eredménye érzékenyen éri az angolszász inváziós flotta egyik legfontosabb támaszpontját. A kikötői berendezésekben nagy tüzek keletkeztek és több nehéz bombatalálat olyan súlyosan megrongált több kikötőben horgonyzó hajót, hogy azokat legnagyobbrészt elveszettnek tekinthetők.

Az amerikai és brit légi erők kedden is folytatták támadásaikat Szicilia ellen. A német és olasz vadászok és a légelhárító tüzérség összesen 17 repülőgépet lőtt le. Ezzel az amerikaiak és a britek Olaszország elleni támadásaikban az utolsó négy napon 176 repülőgépet, nagyobbrészt négymotoros bombázót vesztettek.

Sikorszkit ideiglenesen Gibraltárban temették el

Londonban lázasan keresik a tragikus módon elhunyt Sikorski tábornok politikai végrendeletét. A végrendelet tartalma teljesen ismeretlen. Ugyanigy nem közölték még a nyilvánossággal Roosevelt levelének tartalmát sem, amelyet Sikorskihoz intézett a lengyel-orosz viszály áthidalása érdekében. Általában homály borítja a lengyel emigráns miniszterelnök életének utolsó napjait is. Ezért Londonba kérették Rommer grófot, a lengyel emigráns kormány közelkeleti képviselőjét, tőle várnak némi felvilágositást az utolsó napok történetéről.

Sikorskit eltemették Gibraltárban. Az angol fővárosban a svéd laptudósitók szerint bizonyos elégedetlenséget váltott ki Sikorski és utitársainak váratlanul gyors eltemetése Gibraltárban. Ezért illetékes angol helyről kijelentették, hogy a gibraltári temetés csak ideiglenes jellegű és a tragikus véget ért lengyel emigráns miniszterelnök holttestét a legrövidebb időn belül, valószinűleg a jövő héten Angliába szállitják és Londonban ünnepélyes külsőségek között temetik el újra.

Az angol kormány vizsgálatot rendelt el a szerencsétlenség okának kiderítésére és felkérte a lengyel kormányt, képviseltesse magát a vizsgálóbizottságban.

Madrid, július 7. Washingtonban egy államtitkárság felállításának kérdését vették fontolóra, amely latin-amerikai kérdésekkel foglalkoznék. A délamerikai államok körében nagy feltünést keltett a terv.

A pápa részvétét fejezte ki Sikorszki halála alkalmából

Róma, július 7. Mint a Vatikán városból jelentik, Maglione bíboros államtitkár a Szentatya nevében Sikorszky tábornok halálával kapcsolatosan részvétét nyilvánította a lengyel köztársaság elnökének.

Amerikai bombázók támadták Rangoont

Tokió, július 7. (NTI): Mint a burmai arcvonalról jelentik, hat amerikai bombázógép július 2-án támadást intézett Rangoon ellen. Légiharcban egy ellenséges gépet lelőttek. (MTI).

Gayda igazságot kér Olaszország részére

Róma, július 7. A szerda délutáni olasz lapok még mindig a Duce nagy beszédének hatása alatt állanak.

Gayda, a Giornale d'Italia vezércikkében megállapítja, hogy a Duce kijelentései valóban történelmi jelentőségüek. A Duce beszédében megállapítja, hogy Olaszország hatalmas kultúrális és egyéb értékekkel bir s az olasz nép harcias nép, amelyet az angolok 3 hónap alatt szerettek volna elintézni, e Olaszország már 37 hónapos küzdelemben állja a harcot. Amikor Mussolini győzelemről beszél, az igazság győzelméről szól. Igazságot kér Olaszország számára, mely minden tekintetben egyenrangú a föld többi népeivel.

Berlin, július 7. Radul Bossy, volt berlini román követ szerdán elhagyta a birodalmi fővárost.

Sokan nem tudják!...

hogy
FATME
a titkok királynéja mindent tud és megmond,
hogy
BAYER
kapitány csodamajmai teljesítményei páratlanok...
hogy
3 RISSAY
equilibristák a „Quo Vadis" film főszereplői voltak...
hogy
a HORVÁTH lányok
a hajlékonyság csúcsteljesítményeit nyujtják...
hogy
2 WONG FAY
a japán királyi udvar „Gaukler" nevét bírja...
hogy
KARMANOV
kutyái a legjobbak a maguk nemében...
hogy
2 MÄDY
10 méter magasságban halálmegvetéssel csinálják mutatványaikat...
hogy
Mosca és Randov
a nevetés nagy mesterei...
hogy
4 MERKL
a csúcsteljesitmények „tempó" akrobatái...
hogy
JENÖFFY
a drótkötélen a legjobbak közé tartozik...
hogy
JEAN
a babájával 10 percig kacagtatja a közönséget...
és hogy
még 5 attrakció
ékesíti a műsort...
hogy az előadások pont 4 és pont 7 órakor kezdődnek,
hogy vasár- és ünnepnapon 3 előadás van: 3, 5 és 7 órakor,
hogy 16 tagú katonazenekar kiséri a műsort,
hogy mindenütt telt házak előtt játszik, mert a

CZÁJA cirkusz

a qualitások cirkusza.
Ezúton kéri a n. é. közönség szives elnézését, mert a nyiregyházi előadásokat a nagy érdeklődés miatt meghosszabbította és igy csak ma, 8-án este 7 órakor tartja megnyitó díszelőadását.

Meteor Mozgó műsora

Csütörtökön 5 és 7 órakor utoljára Camilla Horn és Hörbiger Attila nagyklállitású, izgalmas filmje:
Az utolsó menet

Pénteken: szünet. Szombattól: ZORU ÉS HURU, A KÉT ÖRÖMAPA.

Vígszínház mozgó

Ma 5 és 7 órakor a legkedvesebb, a legvidámabb magyar film:
Nehez apának lenni
Főszereplők: Páger, Szeleczky, Mály Gerő.

Apolló filmszinház

Előadások minden nap fél 4, fél 6 és fél 8 órakor.
Pénztár minden nap 11-től 1-ig és félhárom órától.
Uray, Mészáros Ági, Mály, Makláry, Hajmássy és Pethes Sándor a főszerepben.
A 28-as.
A könnyed szerelmes komédiában

Hungária Filmszinház

MA ELŐSZÖR!
Fordulatos francia filmdráma,
KATJA
Főszereplők: Danielle Darrieux, John Loder.
Előadások: 5 és 7 órakor.

Nyári vihar

Vonult el tegnap délután Debrecen felett. Forró, tikkadt levegő előzte meg. Olyan volt a város, mint egy meleg katlan, az aszfalt tüzelt, mikor déltájban kisütött a nap. De Debrecen folytatta megszokot életét a kánikulában is. A különbség csak az volt, hogy a hölgyek a lehető legkönnyebb ruhát öltötték magukra, harisnyát és rövid harisnyát alig lehetett látni.

A cukraszdákban nagy volt a forgalom. Talán az iden meg nem volt ilyen kelete a fagylaltnak. Akik siettek, az utcan fogyasztották el a tölcsérek tartalmat, mig az időmilliomosok kenyelmesen helyet foglaltak a cukraszdák kellemesen hüvös fehomályában, ahol szólt a rádió s az asztalokon friss hirlap es képes folyóirat várta a vendégeket.

Szegény háziasszonyok! Nekik éppen ugy meg kellett főzniök az ebédet, mint másnap. A rekkenően meleg konyha ablakai tárva-nyitva, hogy friss levegő tegye üdébbé és elviselhetőbbé a tüzhely gonosz melegét. De most kivülről sem sok enyhet kaptak.

Fáradt a hangulat a hivatalokban is. Szenvednek a tisztviselők és szenvednek a felek. Sietni is kellene, de akkor még rosszabbul érzi magát az ember. Alldogálás, várakozás sem ad pihenest.

Az üzletekben most tovább tart a választás (ha van miben), hiszen a nagy tágas üzletek aránylag hüvösek.

A piaci árusok gyakran törlik meg verejtékező homlokukat. És az asszonyságoknak még most is van kedvük alkudni!

Csak a strandolóknak van jó dolguk. Most rekordot érhetnek el a barnulásban!...

Aztán lassanként elborult az ég. Sötét fellegek takarták el a napot. Fújni kezdett a szél, felkavarta a port, a fákat meghajlitotta. Villám cikázott át az egen, elhangzott az első dörgés. Aztán gyorsabban követték egymást a villanások, a dörgés megerősödött. A kert virágai jélenken lapultak a földre, az erdő fái egymáshoz fordultak segitségért. Egy udvarban a falmentén ijedten dugták össze fejüket a kis kacsák. Megeredt az eső. Előbb csendesen, aztán mintha dézsából öntötték volna. Csodálatosan szép látvány: pár perc mulva minden esőtől csillogóvá vált, pormentes lett a levegő s az ezüstfehér esőfüggöny csak nem akart megszakadni.

De mégis... Derülni kezdett, elvonultak a fellegek s az útszéli viztükrökben meglátta magát az újra kékbe öltözött ég. Elvonult a nyári vihar, győzött a nyári napsugár!

Rendelet a Szálastakarmány és Szalmaforgalmi Központ szervezéséről

A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a Szalastakarmány és Szalmaforgalmi Központ szervezése, valamint az 1943. évi termésű szántóföldi szénatakarmány, rizs és alomszalma beszolgáltatásának és felhasználásának szabályozásáról.

Külföldi sajtótudósítók megtekintették a winnicai tömeggyilkosság színhelyét

Winnica, július 7. (Német TI.) Az ukrajnai szörnyű szovjet tömeggyilkosság hírének közzétudomásra jutása után azonnal sok külföldi ujságíró és rádiótudósító kérte, hogy megtekinthesse a gyilkosság helyét. A külföldi ujságíróknak alkalmuk volt a sírok beható megvizsgálására, a bizottsági tagok tájékoztatásának meghallgatására és a meggyilkoltak hozzátartozóival folytatandó beszélgetésekre és igy pontos képet szerezhettek maguknak a szovjet winnicai rémtetteiről. (MTI.)

——ooOooo——

VICHY, július 7. Montecarloban új rádióállomást épitettek, amely július 17-en meg is kezdi már adását.

Hat évvel ezelőtt tört ki a japán-kínai háború

A japán-kinai háború — mint már hirt adtunk róla — a mai nappal elérkezett hatodik évfordulojához. 1937 július 8-án történtek azok az események, amelyek végeredményben a háború kirobbanasához vezettek. Pekingben ezen a napon reggel 7 óra 30 perckor kihirdették az ostromállapotot, a japán csapatok pedig megindították előnyomulásukat Peking felé.

A háború kirobbanásának közvetlen oka tulajdonképpen az volt, hogy *a kinaiak megszegték a japánokkal kötött ugynevezett »békeegyezményt«*, melynek értelmében egyik felnek sem lett volna szabad változtatni az egyezmény megkötése idopontjában levo tenyleges helyzeten. A kinaiak azonban Papaosan felé előnyomultak s ezzel megszegték az egyezményt. A japánok természetesen kénytelenek voltak ellenintézkedéseket tenni s igy az összeutközések nem voltak elkerülhetők.

Az összeutközések megkezdése után még több kisérlet történt a háború elkerülésére. Július 16-án azonban már Konoje herceg miniszterelnök nyilatkozatot tesz közzé, melyben bejelenti, hogy a *konfliktus békés megoldására iranyuló szandekok vegleg kudarcba fulladtak*. A japán kormány mindent megtett — mondotta a miniszterelnök, — hogy békésen intezze el az eszakkinai hatóságokkal felmerult viszalyt. Japán politikai körökben ezek után már csak egy megoldást látnak: a háborút. Annál is inkább, minthogy a kinai kormány a jelek szerint minden körülmények között ki akarja erőszakolni a háborút. Ezt a napok óta folyó nagy csapatszállitások is bizonyitják.

Természetesen világpolitikai szempontból is nagyjelentőségű volt a háború megindulása. Érdekes volt Szovjetoroszország helyzete, mely a francia kormányhoz intezett táviratában kijelentette, hogy nem marad semleges Moszkvaban nagyaranyu tüntetések voltak Kina mellett. A japán kormány ezzel szemben kijelentette, hogy semmi szin alatt nem tür beavatkozást, vagy harmadik államok közvetitését.

A háború igazán nagy arányokban csak július 20-án kezdődött el. *Ekkor a japánoknak már közel 400.000 embere vonult fel a kinai csapatokkal szemben.* A harcok Vamping városának birtokáert kezdődtek meg egyelőre nem tulsagosan nagy hevességgel. A japánok repülőgepekkel és tüzerseggel bombázták a várost s igen nagy károkat okoztak. Kina utolso menedékent a Népszövetséghez akart fordulni, a Népszovetség tekintélye azonban ebben az időben már nem tulságosan nagy, igy még kinai politikai körökben sem vártak sokat az akciótól.

A japánok aztán már egészen komolyan hozzakezdtek a háborúhoz. Több kisebb város elfoglalása után egy kettőre Peking alá értek s megkezdték Peking rendszeres bombazását. Július 30-án pedig már meg is érkezett a hir, hogy a japánok elfoglalták Pekinget. Peking elfoglalása után Tiencsin ellen indulnak s Tiencsin rövidesen romhalmazza vált. A polgári lakosságból több ezer ember életét vesztette. Általában a japán bombák és repülők óriási pusztitást végeznek a teljesen szervezetlen és tanulatlan kinai lakosságban. A japánok gyors előhaladása egy kicsit meghökkentette a kiniaiakat és Csang Kai Sek marsall orosz vezérkari tiszteket kért, akik a kinai csapatok hadműveleteit irányitsák. A kinaiakon azonban mint ma már tudjuk, ez sem segitett, a japánok egyre nagyobb területeket foglaltak el Kinából s biztosan haladnak a végső győzelem felé...

A hentesáruk új ára

A közellátási miniszter rendelete szerint a hentesárúk új ára a következőképpen alakult: A lefejtett ború sózott szalonna kilója az ország egész területén 5 pengő. Füstölt és paprikás szalonna 5.60, füstölt, vagy füstölt főtt tokaszalonna 5.70, füstölt császárhús 6.40, pengő. A börös szalonna legmagasabb fogyasztói ára kilónként 20 fillérrel alacsonyabb.

Füstölt sertésoldalas 3.80, főtt 4.70 kicsontozott sertésfej 3.30—4.40, sertésnyelv 4.40—5.20, füstölt sertéscsülök 3.10—3.80, füstölt sertésláb és kőröm 1.50—1.70 füstölt hátsósonka egészben, csonttal 5.50, hátsó sonka csontnélkül 5.90—7.90, sertéslapocka csonttal, csülök nelkül 4.90, sertéslapocka csontnélkül 5.30—7.10, Főtt prágai sonka egészben 7.60, szeletelve 9.50.

Prágai lapocka egészben 7.40, szeletelve 9.20, füstölt sertéskaraj 6 P, főzve 7.40, tarja 4.80—6.— P.

Füstölt egységes kolbász 6.80, füstölt száraz egységes kolbász 8 P, másodrendű füstölt kolbász 5 P, ugyanez legfeljebb 60 százalék nedvességtartalommal 6.20, vadász-, vagy nyári szalámi legfeljebb 50 százalék sertéshusból 7 P, párisi krinolin, szafaládé 5.80, virsli 6.30, fejsajt, sertésfej és nyesedékhús felhasználásával 4.90 pengő.

Börsajt, börke, csontról levált sertésnyesedékhús, valamint vér felhasználásával 2.90, feketehurka, fehérárú felhasználása nélkül 2.50, véres, vagy májas hurka fehérárú nélkül 3.80, sült, vagy füstölt, véres vagy májas hurka 4.40 pengő.

Füstölt főzni való sertés csemegekolbász 6.80, füstölt száraz sertéscsemege, vagy szalámi kolbász 8 P, vegyes finom felvágott 6.20, kenőmájas és májsajt 5.80.

A főtt és meleg állapotban eladott hentesárúk legmagasabb fogyasztói ára 10 százalékkal magasabb.

Hatvan esztendővel ezelőtt fedezték fel a kolera bacillust

A kolera — mint ismeretes — irtózatos pusztitást okozott az emberiség soraiban és Debrecennek is igen szomorú napjai voltak, amikor a kolera a város népét tizedelte és nem volt védekezés. Az ősi Kollégium is elnéptelenedett és menekültek az emberek a városból a megfékezhetetlen veszedelem elől.

A borzalmas betegséget már megfékezte az emberi tudás. Most hatvan esztendeje fedezték fel a kolera bacillusát és ezzel az emberek millióinak életét mentették meg a borzalmas haláltól.

Európát a 19. században hat nagy járványhullám öntötte el és mindig Indiából a kolera hazájából jött a járvány. Az utolsó nagy kolerajárvány Indiából terjedve 1883-ban elérte már Egyiptomot, amikor összefogtak a tudósok, hogy megkeressék a betegség okozóját. *Koch* Róberte a dicsőség, hogy felfedezte a kolera bacillusát. Indiában, a járvány fészkében dolgozott szakadatlanul és megállapította, hogy milyen körülmények között terjesztik a gyilkos paraziták a járványt.

Kilenc hónapig tartott a munka, mig a felfedezésig eljutott. A holtestek százait boncolta fel *Koch* Róbert és legyőzte a kolerát. Egy hajón 1891-ben a hamburgi kikötőbe még kolerát hurcoltak be, de Hamburgból már nem tudott szétterjedni a járvány, az orvostudomány megfékezte.

Debrecenbe érkezett Fatme, a nő, aki mindent megmond...

Tegnap este Debrecenbe érkezett a Czája-cirkusz 45 tagja, köztük az együttes sztárja Fatme, a világvárosi szám, aki egy évig a Fényes-cirkusz tagjaként Budapestet elkapráztatta, előzőleg pedig az összes világvárosokban, mint a század egyik nagy élő rejtélyéről emlékezett meg személyéről a sajtó.

A DEBRECZEN munkatársa az Arany Bikában találkozott Fatmeval, a növel, aki mindent megmond. Lélektani csoda és különleges adottság, veleszületett titok, ahogy bárkiről azonnal megmondja, hogy hivják, mikor született, van-e családja, hány gyermeke van, hány lesz még, milyen nagy események szántottak bele életébe. Fatme nem jósol, egyszerüen és természetesen csak megmond mindent. Nincs előtte titok, mintha mindenkinek arcára lenne irva a felelet az összes nagy kérdesekre és ő csak leolvasná azt. Káprázatos és megfejthetetlen adottság.

Brandl Béla, a Czája-cirkusz propaganda főnöke, a sokszoros magyar rekorder és bajnok, valamint Kuthy Lajos, volt súlyemelő olimpikonunk társaságában fogadta Fatme munkatársunkat. Interjut akartunk tőle kérni és nyugodtan állithatjuk, hasonló interju-alannyal még nem találkoztunk.

Valamennyi kérésünket kitalálta és kérdés nélkül válaszolt mindenre.

Most Debrecenben lesz vagy két hétig és Fatme felelni fog mindenre, amit kérdeznek tőle.

Debrecen kérdez és Fatme felel.

——ooOoo——

AMSTERDAM, július 7. (NTI) A brit hirszolgálati iroda washingtoni jelentése szerint Donald Nelson, a haditermelési hivatal elnöke kijelentette, hogy május hónapban az amerikai haditermelés nem mutatta a várt növekedést. A termelés ütemének az alábbhagyása, ami május havában megállapitható volt — jelentette ki Nelson — rendkivül komoly tünet.

Dr Rádonyi Nándor rendőrkapitányi kinevezése

A belügyminiszter dr. *Rádonyi Nándor* rendőrfogalmazót a debreceni rendőrkapitanysaghoz rendőrkapitannyá kinevezte.

—— ooOoo——

Giraud tábornok megérkezett Washingtonba

Amszterdam, július 7. Mint a brit hirszolgálat jelenti, Giraud tábornok Washingtonba érkezve látogatást tett Rooseveltnél. A megbeszélésen jelen volt Leahy tengernagy, az Egyesült Államok volt vichyi nagykövete is. (MTI)

——oooOoo——

Angol kommunisták programja: „szocialista Nagybritania" megteremtése

Genf, július 7. Londonból jelentik: Mint a Daily Telegraph közli, a londoni kommunistapártnak pártnapján új pártprogramot fogadtak el. Az uj program szerint az angliai kommunistapárt célja „szocialista Nagybritannia" megteremtése. Valamennyi termelési helyet, valamint az egész pénzügyet állami tulajdonba kell átvenni s az egész kapitalista rendszert szociális berendezéssel kell helyettesiteni. Ugyanakkor együtt kell működni a többi államban levő szocialista mozgalmakkal s meg kell őket nyerni a kommunista tervek megvalósítására.

——ooOooo——

OTTAWA július 7. (Bud. Tud.) Ottawa közelében egy parti hajó tehergőzössel ütközött össze. A partihajó elsüllyedt, a tehergőzös pedig súlyosan megrongálódott. 110 tengerész a hullámsirban lelte halálát. A két hajó legénységéből csupán 12 embert sikerült megmenteni.

Baoaszappan

és pipereszappan jegyre kapható FRICK LAJOS, Ferenc József-út 27.

Angol folyóirat a szovjet élelmezési és szállitási nehézségeiről

Genf, július 7. Londoni jelentés szerint a Szovjetunió helyzetéről Cyril Fells, ismert katonai szakiro az Illusztrated London Newsben a következőket irja:

A szállitási nehézségek igen messzemenő következményekkel jártak, fokozták az élelmiszerhiányt és rendkivül nagy befolyást gyakoroltak az arcvonalra irányuló anyagutánpótlásra. A mozdonyok és a gördülő anyag utánpótlása a legnehezebb és a legköltségesebb dolgok közé tartozik.

A Szovjetunió élelmezési helyzete olyan rossz, hogy a háborus szempontból kevésbbé fontos munkahelyen dolgozók örülhetnek, ha káposztán kivül mást is tudnak enni. (MTI)

——ooOooo——

Kis hirek a nagyvilágból

SZÓFIA július 7. A szófiai legfelsőbb bíróság több napon keresztül tárgyalta öt halálraitélt, szövetárúval üzérkedő kereskedő fellebbviteli bünperét. A legfelsőbb bíróság egyik vádlott ügyében új eljárást rendelt el, mig négynek a halálos ítéletét jóváhagyta. Az elitéltek közül kettő zsidó.

BERLIN, július 7. (NTI: Mint hivatalosan jelentik, a szövetségi tanács a „szövetségi gyülekezetet" és a „schaffhauseni nemzetközi közösséget" feloszlatta és ugyanakkor betiltotta a Die Front és Der Grenzbote cimü lapokat, amelyek e társaságok orgánumai voltak.

STOCKHOLM, július 17. Svédországban 20 év óta még soha sem volt olyan kevés munkanélküli, mint most. A munkanélküliség úgyszólván teljesen megszünt. A gazdasági élet egyes ágaiban érezhető hiány mutatkozik a munkaerőkben. Az erdőirtási munkákat részben a katonaság és a városban tartózkodó norvégek végzik. A munkaerők piacán a kereslet mindig meghaladja a kinálatot. Munkás egyáltalában nem áll kellő számban rendelkezésre.

Elsőrendü tiszti zöldzsávoly anyagom érkezett. GAÁL MIHÁLY egyenruhaszabó. Attila-tér 5.

AMSTERDAM, július 7. (NTI) A brit hirszolgálati iroda Washingtonból jelenti, hogy az EgyesültÁllamok szenatusa kedden 32 szavazattal 31 ellenében felhatalmazta a kormányt arra, hogy szubvenciokat adjon és igy mérsékelje a kiskereskedelem élelmiszereit. A szubvenciók összege nem lépheti túl az 525 millió dollárt. A brit hirszolgálat ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy a rövidlejáratú szubvenciós terv nem gondoskodik a jövő évről. A törvényjavaslatot most még egyszer a képviselőház elé terjesztik.

ANKARA, július 7. A kormány elhatározta, hogy részint közegészségügyi, részint nyersanyag gazdálkodási okokból a nagyobb alkoholtartalmu italok gyártását csökkentik. Különösen nagymértékben emelkedett az utóbbi időben a sörgyártás. Ebben az évben Istanbulban és Ankarában 12 millió liter sört gyártanak. A török hatóságokat sokat foglalkoztatja a pálinkafogyasztás kérdése is, mert a vidéki lakosság körében nagyon elterjedt a raki élvezése. A mersini Vilajet főnöke legutóbb gyökeres intézkedéssel megtiltotta a hozzátartozó községekben a raki fogyasztását.

ISTAMBUL, július 7. (NTI): Az istambuli földalatti vasúti szerencsétlenség alkalmával közöltek nem öltöttek olyan méreteket, mint ahogy attól kezdetben féltek. Mint megállpitották nem két, hanem csak egy kocsi rohant neki a hegynek, a drótkötél elszakadása után, mert az egyik kocsi vezetője még idejében észre vette a veszélyt és fékezett. — A vonat első kocsija teljesen szétzuzódott. Eddig egy halottat és 18 súlyos sebesültet jelentettek.

RÓMA, július 7. Mint Vatikánvárosból jelentik, a Szentatya a szerdai általános fogadáson ismét a hivők ezreit fogadta, akik között sok első szentáldozáshoz járuló gyermek, továbbá fiatal házas és hadirokkant volt.

Kiss József tankerületi főigazgató a nagyváradi továbbképző tanfolyam megnyitó ünnepélyén

Az oklevelet nem szerzett tanítónők részére Nagyváradon hathetes továbbképző tanfolyamot rendeznek. A tanfolyam ünnepélyes megnyitása az elmult napon zajlott le a nagyvaradi Állami Tanítónőképző iskola nagytermében. A megnyitó ünnepségen a kultuszminisztert dr. Kiss József tankerületi főigazgató képviselte és ő mondott megnyitó beszédet is.

Kiss József beszédének elején hangoztatta, hogy az oklevelet nem szerzett tanítók bebizonyították felkészültségüket a legutóbb lezajlott vizsgák folyamán. Most ezen a tanfolyamon 120 hallgató akarja elsajátítani mindazt, ami ezen a pályán még szükséges. Vannak önök között sokan, akik olyan vidékről jöttek, ahol nem magyar anyanyelvű gyerekeket oktattak, neveltek. Úgy vélem, fölösleges hangsúlyoznem, hogy ezeket a gyermekeket éppen olyan odaadással, szívvel és lelkesedéssel kell tanítani, mint a magyar anyanyelvű gyermekeket. Sohase feledjük el, hogy egy állam kulturszínvonalának fokmérőjét minden időben a magasabbrendűség és a megértő szellemiség jelzi. A magyar állam azzal, hogy minden polgárát egyenjogúnak ismeri el és azzal, hogy jogokban és kötelességekben egyformán részesíti a nemzetiségeket a magyar állampolgárokkal azt jelzi, hogy mind erősebb szeretettel nyujtja le kezét a gyöngébbnek és ezzel közös nevezőre emeli a magyar ég alatt élő összes nemzetiségeket.

Kiss József nagy lelkesedéssel fogadott beszéde után megkezdődött dr. *Wekerle* István miniszteri osztálytanácsos előadásával a tanfolyam.

debreceni Csokonai színház IGAZGATÓ BELEZNAI-UNGER ISTVÁN Telefon: 25-45

SZINHÁZI KIS TÜKÖR

A »TACSKÓ« előadásaira, melyet a budapesti Nemzeti Kamara Színház teljes együttesének vendegjátékával mutat be Unger István direktor, szombaton délben érkezik meg a fővárosi művészgárda. A szereplők sorában van Könyves Tóth Erzsi, a Csokonai Színház sok éven át volt drámai hősnője, a debreceni közönség örökös kedvence, Mészáros Agi, aki Debrecenben a Svetitsben járt iskolába, Pethes Sándor, a magyar filmek ragyogó komikusa, Kovács Károly, Apáthy Imre és mások. Dario Niccodemi derüs, kedves darabja szombaton este, vasárnap délután és este kerül előadásra.

*

SIMOR ERZSI is Debrecenbe érkezik szombaton a »Tacskó« szereplőivel, ezuttal nem mint vendegszereplő, hanem férjét, Kovács Károlyt kíséri el, akivel nemrégiben tartották esküvőjüket.

Csokonai Színház
Telefon: 25—45.
10-én, szombaton este, 11-én, vasárnap este és délután a Nemzeti Színház tagjainak vendégjátéka!
Niccodemi vígjátéka:
Tacskó
Jegyek 5 órától a pénztárnál. Az előadások pontosan ½7 és ½4 órakor kezdődnek.

Tánciskolák

* **Vattay Margit** tánciskolájában augusztus 4-én diákkolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

A debreceni színház fejlődése

A Csokonai Szinház fejlődésének lehetőségét mérlegelve előző cikkünkben arra a megállapításra jutottunk, hogy a *városnak nagyobb mértékű támogatást kell nyujtania ha azt akarjuk, hogy a társulat művészi színvonala ne csökkenjen, a darabok kiállítása az előző évihez hasonló gazdag, szép, izléses legyen* és az igazgatónak ahhoz, hogy számitását megtalálja, ne kellesen a helyárakat nagyobb mértékben felemelnie.

Az igazi követelmény azonban megis az, hogy a színházat a közönség tartsa el. Nem túlzott kívánság, ha azt mondjuk, hogy *egy kulturváros lakosságának legalább egy százaléka szükségszerűen kell, hogy színházlátogató legyen.* Minden száz emberből kell lenni egynek, aki rajongója az örök szépnek, a rivaldafénynek, a szép hazugság deszkáinak, ahonnan lélekringató, elpihentető meséket játszanak a mindapok sötét zaporában a valóságba beleutálkozott lelkű embernek. A mesére szomjas örök gyermek, aki ott lakik minden emberben, a színház azurkékben és bengálibiborban furdó deszkáin találja meg leghiánytalanabbul ezt a mesevilágot. Minél súlyosabb az élet, mentől zordabb, durvább a valóság, annál jobban ahitozza napjaink szegény, meg gyötört lelkű embere a puha szavak muzsikáját, a zene lágyan, édesen elömlő melodiáit, a halk, finom lirát, intim jeleneteket, talmi csillogást, mindent megszépítő fényt. *Nem túlzott számitás lehát, ha azt mondjuk, hogy a 130 ezer lakosu Debrecenben a lakosság egy százalékának, vagyis naponta 1300 embernek realis számitás szerint színházlátogatónak kellene lennie. Ez pedig azt jelentené, hogy naponta kétszer zsúfolt házzal játszana a színház.*

A valóság azonban sokszor megtréfálja a legreálisabbnak látszó számításokat is és az elmélettel szemben a tény az, hogy a derecení közönség egy százaléka csak ritkán és kivételes esetekben megy el teljes számban a színházba.

Mi ennek az oka?

*

Egész sereg olyan ok merül fel itt, melynek részletes boncolásába terünk nem engedi meg belemenni. A középosztályunk, mely legjobban átérzi a színház kulturszükségletét, talán a legnagyobb áldozatot hozó réteg napjainkban is bizonyos mértékig anyagi lehetőségek is útját állják annak, hogy állandó színházlátogatóvá váljék. Ezt leszámitva is azonban *Debrecenben feltétlen van 500—600 olyan kulturember, akik számára anyagilag sem jelent problémát a színházi bérlet, vagy az előadások rendszeres látogatása ...*

Ezt el is lehetne érni, azonban *csak társadalmi uton, szinpártoló egyesületbe tömöritve a szinmüvészet barátait.* — Debrecenben még Kardoss Géza szinigazgatása idején szép sikerrel működött a Szinpártoló Egyesület. Sürgős szükség ennek feltámasztása, hogy *korszerü alapon ismét megkezdhesse működését.*

Ezeknek a lelkes színházbarátoknak áldozatkészsége, — melynek azonban megkapják ellenértékét, — *lehetővé tenné, hogy a szinigazgató olyan százszázalékos irodalmi értékeket is müsorra tüzzön, melyekről nem remelhető, hogy szelesebb rétegek látogatják. Lehetővé válna az operaelőadások számának felemelése is, hiszen a debreceni közönség szivesen látna minden hónapban egy operaelőadást.*

Tudjuk jól, hogy a társadalom ma sok oldalról van igénybevéve, áldozatkészsége állandóan erős próba alatt áll. Nem hisszük azonban, hogy a színháztámogatással kapcsolatban Debrecenben ne akadna 500—600 lelkes barátja a művészetnek. *Hogy ez nem fikció, elég utalnunk egy másik város, Pécs példájára, ahol Esztergár Lajos polgármester kulturális alapot létesitett olyan módon, hogy a város viriliseit, gazdasági és szellemi életének vezetőit rendszeres havi megajánlásra hivta fel, sőt meg is jelölte azt az összeget, amit az illető különösebb anyagi megerőltetés nélkül erre a szép, nemes célra áldozhatott.* Az eredmény pedig az lett, hogy az ily módon a kultúra mecénásaiul felkért személyek a megjelölt összeg többszörösét voltak hajlandók havonként befizetni... *Hisszük, hogy ezen a téren Debrecen sem maradna el Pécs mögött és itt is megkapná a színház az önkentes felajánlásokból, színházbarátok támogatásából azt az összeget, mely módot nyujtana a szinigazgatónak a kitüzött művészi célok maradéktalan megvalósitására ...*

De maga a közönség szélesebb rétege is nagy mértékben hozzájárulhatna a színháztámogatáshoz, *felujitva azt a régi, szép szokást, amikor egyes vállalatok tisztviselői, nagyobb üzletek személyzete, intézetek tanárai stb. közösen váltottak bérletet a színházba* . Akik a hétköznapok munkáiban együtt voltak, a szórakozásban is együtt tartottak.

*

A társadalmi megszervezésnek a színház támogatására — nézetünk szerint — ma is meg lehet találni tehát az eszközeit. Fontos azonban, hogy az a közönségréteg a színházban valóban meg is kapja maradéktalanul úgy a szórakoztatót, mint a felemelőt, a művészit... *Ez a része a dolognak a szinigazgató kezében van és Beleznai Unger István* direktor bebizonyitotta, hogy személyében kitünő kezekbe került a színházvezetés.

A másik rész azonban a technikai újitások, átalakitások, melyek már nem a szinigazgatón állnak. Ezek sorában a megvalósithatókat szintén szükséges volna minél előbb megvalósitani . . A debreceni közönség általában nem szereti a páholyokat. Ha egész páholyt vesznek, az drága, ha a páholyt helyenkent is kiárusitja a színházi pénztár, *akkor idegenek kerülnek össze és ez feszélyezővé válik.* Ugyanakkor pedig a páholy mai ol ülőhelyén, ha azt bekapcsolják a földszinti sorokba, kilenc szeket lehet elhelyezni, tehát a színház befogadóképességét is lehetne emelni.

*

Ugyanilyen lényeges dolog a világitás kérdésének korszerű megoldása. Ma a fényhatások alkalmazása éppen olyan nagyjelentőségű újitása lett a színjátszásnak, mint volt a forgószinpad. Vetitett díszletekkel, káprázatos fényhatásokkal nagy mértékben lehet fokozni a hatást. Színjátszásunknak *Németh* Antal és *Hont* Ferenc mellett legnagyobb tudósa, a volt Reinhardt-tanitvány *Környei* István »Az új színjátszás és új dráma« c. tanulmányában kifejti, hogy a szinpad forradalmi újitását az elfordulás jelenti a realistól. A szinpad a nagy mesélő, csodavilág, ahol megelevenedik az élet szebbik része, ami álmainkban él, ahol csak ezeknek az álom és valóság határán ringatozó témáknak van igazi talajuk ... A drama fejlődése ebben az irányban visz és *a rendezés számára itt nélkülözhetetlenné válnak a fényhatások, melyeknek korszerű alkalmazására a Csokonai Színház mai berendezése nem alkalmas ...*

A közönség, ha egyszer — társadalmilag is megszervezve, — bemegy a színházba, ott hiánytalan illuziot, valóságszepitő élményt, fénynek, csillogásnak, álomnak és valóságnak játékos egyvelegét kivánja ... *Arra is vigyázni kell tehát, hogy a színház környezete ne riassza ki ebből az ünnepi hangulatból.* Mert a színház addig ment jól, addig volt és akkor lesz újra látogatott, amíg és amikor ünnepet jelent a nézőnek .. Az olcsó, hétköznapi szórakozást, híg és üres viccözönt, hazug és émelygős romantikát bőségesen megtalálta az utolsó évtizedben szinpadjainkon, de nem véletlen, hogy ezt az időt úgy könyvelik el a színház történetében, mint a »színházi válság« korát...

— **Milánóban egy utcai óvóhely kiásása során** egy 600 éves bazilika maradványai kerültek napfényre. Az ásó nyomán remek márvány mozaikpadlók, díszes falak kerültek elő.

NAPOS OLDAL

FEHÉR EMBER

Áll a fehér ember a Nagy Mocskos Viz partján és nézi a szineseket.

És nézi őket, nézi, nézi és töprenkedik.

Azon töprenkedik, hogy ez a Nagy Mocskos Viz már eredetileg is ilyen volt-e mint amilyen most, vagy eleinte csak Nagy volt és Viz volt, de Mocskos csak azután lett, amikor a szinesek már belementek, fürdeni.

Mert ez a probléma nem is olyan egyszerü.

Vannak szinesek, akik, ha kijöttek a vizből, valamivel tisztábbaknak látszanak, mint előzőleg, de vannak olyanok is, akik sokkalta mocskosabbak. Különösen a szinesek apraja.

Mert vegyesen tanyáznak itt, a Nagy Mocskos Viz partján, aprók és nagyok. És nem is egy formán szinesek. Van, aki egész vörös, van aki vörösesbarna és van, aki barnásfekete. De aztán, szeptemberben, hazamegy Pestre vagy Fehérvárra, megfürdik meleg vizben és akkor kisül, hogy nem is olyan fekete.

Ja igen, mert azt elfelejtettem megemliteni, hogy ez az egész dolog itt történik, Magyarországon. Egy fürdőhelyen. És a szinesek csak azért szinesek, mert már régebben vannak itt és a fehér ember csak azért fehér, mert most erkezett, a két óra negyvenes vonattal, másfél óra késéssel és öt személypoggyásszal.

Azért ilyen sok személypoggyásszal, nogy ne legyen annyi apró csomag, amit kezben kell cipelni, de valahogy azért mégis tizenegy apró csomag lett és a fehér ember neje most ment a postára, sürgönyözni a Nagymamának, hogy azonnal adjon fel Pestről még egy tizenkettedik csomagot is, amiben benne legyen mindaz, amiről csak most, kicsomagolás után derült ki, hogy véletlenül otthon maradt.

Na, mindegy, a fontos az, hogy a fehér ember azért végrevalahára mégis csak itt van, a Nagy Mocskos Viz partján és nézheti a szineseket.

Nézi őket, mint Kolumbus nézte valaha az indiánokat, Pizarro az inkákat és Livingstone a középafrikai négereket. Azzal a különbséggel, hogy az emlitett világutazó fehéreket rendszerint félő tisztelettel bámulták meg a szinesek, mig ezt az magyarországutazó fehért nemcsak, hogy kutyába se veszik, hanem még le is nézik, amiért ilyen nyavalyás fehér, na látszik, hogy csak most érkezett Pestről, szegény feje. Ezért vetnek rá itt-ott egy-egy szánalommal vegyes, megvető pillantást, de aztán úgy elnéznek a feje fölött, mintha levegő lenne, aféle áporodott, baciluskákkal fertőzött, rossz, pesti levegő.

És pocskolnak a vizben, henteregnek a homokon, tarka népviseletben. És ez a viselet sem egész egyöntetü. Van, aki izléses, van, aki izléstelen.

A nyelvüket nagyon jól meg lehet érteni. Egyszerü, ősi dolgokról beszélnek. Meleg van. Hideg a viz.

De olaj — úgy látszik — van. Az egyik szines azt mondja: ő ilyen olajjal keni a bőrét, a másik azt mondja: ő nem ilyennel keni, hanem olyannal. És azt mondják: szunyog is van. Ebből az egyből talán az idén még több is van, mint tavaly. Ezt mondják. És vakaródznak. Egyszerü, ősi mozdulattal. Szinesek.

Cserekereskedelmet nem igen lehet velük folytatni. Üveggyöngyöt nem fogadnak el, mert az nekik is van. Föleg a nőknek. Több, mint kene. És szemüveget is viselnek. Nagyot, szineset. Nemelyiken nagyobb a szemüveg, mint a ruha. De akkor jön a csendőr és a ruha hirtelen nagyobb lesz. Hogy miért és mitől, arról senki se beszél. Talán valami ősi titok ez itt, szinesek között, ugylehet: a dédanyákról száll az unokákra. Mert az unokák azt mondják, hogy a dedanyák se voltak különben fiatal korukban, csak tagadják.

A körmüket festik. A hajukat daueroltatják. És virágot tesznek bele, meg szalagot. De csak a nők. A férfiak viszont tengerészsapkát viselnek, rövid nadrágot, piros kendőt a nyakukon és fényképezőgépet a vállukon. Hát hiába na: szinesek.

Kis csónakokat vonszolnak a vizen és apró vitorlásokon cikáznak összevissza. De nem halásznak, vadásznak, vagy madarásznak. Csak hajókáznak. Értelem, cél, ok és felelősség nélkül. Bekenik a bőrüket iszappal, hinárt raknak a fejükre, tótágast állnak a vizben, lebuknak, bugyborékolnak, feljönnek, vigyorognak és ha valaki megkérdezné tőlük, hogy mire való mindez — nagyot néznének és nem tudnának felelni. Szinesek.

És a fehér ember áll a Nagy Mocskos Viz partján, nézi őket és — a furcsa, hogy irigykedve nézi. Sőt. E pillanatban csak egyetlen vágya van. Az, hogy bár már ő is olyan szép szines lenne, mint a többi.

Érthetetlen.

Zágon István.

Elindult a debreceni diákkaptáros első csoport

Tegnap este tizenegy óra előtt **Szabó József** áll. gimnáziumi tanár parancsnokságával **elindult az első debreceni diákkaptáros csoport az óradnai havasokba, fenyőszurok gyüjtésére.** Egész délelőtt az utolsó készülődéssel telt el, megalakitották a végleges beosztásokat és este kilenc órára mindenki kint volt az állomáson.

A fiúk leventékhez illő fegyelmezettséggel viselkedtek, kevés beszéddel, pattogó parancsszóra gyorsan cselekedtek. Nem lesz velük semmi baj a táborban sem, **nem hoznak szégyent Debrecenre.**

A második csoport is készülődik az indulásra. Tegnap délután már összejövetelt tartottak az állami gimnázium udvarán és megállapitották, hogy jelenleg mennyi a létszám. **Ugylátszik még tizenegy fiút elvihetnek, — mert abba a keretbe, amennyire a vasúti jegyet kiállitották: a 95 létszámba még ennyien belefférnek.**

Természetesen este az induláshoz sok szülő és jóbarát elkisérte a kaptáros-fiúkat, akik vidáman, sok munkakedvvel indultak útnak. Holnap Bethlen állomáson mintegy félnapig vesztegelnek, ezt az időt arra használják ki, hogy tanulmányi kirándulást tesznek a környékre. Természetesen a vasúti kocsijuknál, melyben felszerelési tárgyaikat hagyják, őrséget állitanak.

A polgári iskolákban tanítókat is alkalmazhatnak

A kultuszminiszter most kiadott rendeletével megengedte, hogy polgári iskoláknál a tanári állást kivételesen népiskolai tanítókkal is betölthetik, ha az állásra okleveles polgári iskolai tanár nem pályázik. A tanári állásra azonban csak olyan tanítót szabad alkalmazni, akinek öt évnél több, de 15 évnél kevesebb népiskolai szolgálata van.

A miniszter kötelezővé tette, hogy a polgári iskolában alkalmazott tanítók 6 év alatt egy tanfolyam keretében a polgári iskolai tanári képesitést megszerezzék.

Irakban magyarokat internáltak

A Magyar Vöröskereszthez értesités érkezett arról, hogy Irakban az angolok magyarokat internáltak, férfiakat, asszonyokat és gyermekeket. Az internáltak legnagyobb része budapesti, vagy kispesti születésű, egy vasnyiregyházi, Weisz Madleine. A Vöröskereszt kéri, hogy az iraki magyarok hozzátartozói jelentsék be címüket a Magyar Vöröskereszt polgári tudósító szolgálatához Budapest, Baross-utca 15.

Háromezerháromszáz doktort avatott eddig a debreceni egyetem

Ezidén csökkent az avatottak száma

A debreceni egyetem a most befejeződött tanév utolsó avatásával eddig háromezerháromszáz doktornak adott diplomát.

Ebben az évben 182 jelöltet avattak doktorrá az év avató egyetemi közgyűlésein. Ez a szám a tavalyival szemben csökkentést jelentett, mert a mult évben 210 volt a felavatott doktorok száma.

A most zárult tanév 182 doktora így oszlott meg az egyes karok között: hittudományi doktor 7, jogtudományi doktor 76, államtudományi doktor 22, orvostudományi dokor 51, bölcsészettudományi doktor 26.

A doktorok túlnyomó többsége férfi volt: 165 férfi doktorral szemben 17 nődoktort avattak az elmult évben. Ezek közül 9 bölcsészettudományi, 8 orvostudományi doktori oklevelet szerzett.

Két sub auspiciis Gubernatoris doktoravatás volt az elmult tanévben, G. Váczi Lajost az orvostudományok, Ádor Zoltánt pedig a jogtudományok doktorává avatták a Kormányzó Úr legfelsőbb pártfogásával. A kormányzógyűrűs avatásokor a Kormányzó Úr személyét fáji Fáy István kultuszállamtitkár, m. kir. titkos tanácsos képviselte.

A doktoravató közgyűléseken az avató beszédeket dr Haendel Vilmos rektor és D. dr Kállay Kálmán prorektor mondották, akiknek kijelentései mindenkor nagy figyelmet keltettek.

A polgári iskolai ügy elhanyagolt Debrecenben

Beszélgetés Ring Vincével, a római katolikus polgári igazgatójával, aki most töltötte be negyvenedik szolgálati esztendejét

Debrecent az iskolák városának szokák nevezni. Az elnevezést indokolja, hogy minden fokú és fajtájú tanintézet működik Debrecenben. Fontosság szempontjából helyes sorrendet nem lehetne közöttük felállítani, **egyformán jelentős munkát fejt ki minden intézet a közoktatás terén.**

A szegénysorsú szülők gyermekeinek a polgári iskola jelenti a magasabb életszínvonalra, jobb körülmények közé jutás előfeltételét. Hogy mégis Debrecenben két polgári iskola vas s hogy mik lennének a helyzet orvoslására a teendők, erről beszélgettünk **Ring Vincével**, a debreceni római katolikus polgári fiúiskola igazgatójával.

Beszélgetésünk s e riport alapját az adta meg, hogy **Ring Vince most jutott el tanári működésének 40. évfordulójához.** A nevelés szolgálatában eltötlött négy évtized tiszteletet parancsol és elismerést kíván, ha az elismerésre a jubiláns — a pedagógus szerénységénél fogva — nem is tart igényt. Elég elismerés neki a hajdani tanítványok hálás emlékezete...

Ring Vince kitért az elől, hogy személyét helyezzük előtérbe s hogy életéből mondjon el egyet-mást. Így csak az iskola tanári karának köztiszteletben álló tagjától, **Csernus** Gáspártól halottuk és tudtuk meg, hogy Ring igazgató tanári pályafutásának elején a szabadkai városi polgárinál működött. **A szerb megszállás alatt hű magyarságáért sok üldöztetésben volt része. Nem tette le az esküt az új urak kezébe s nem szünt meg hangoztatni, hogy szabadka magyar föld...** Magyarsága miatt végül is kiutasították a szerb hatóságok. — Életútja így kanyarodott Debrecenbe, az 1921 szeptemberében felállított római katolikus polgári fiúiskolához. A mennyiségtant és természettant tanította a kis polgáristáknak az azóta eltelt huszonkét év alatt. 1925-től 1937-ig ügyvezető helyettes igazgatója volt a polgári iskolának, az 1937—38. tanévtől kedve pedig igazgatója. — Ebbeli minőségben újból és újból felhívta az illetékesek figyelmét az iskola feljesztésének szükségességére.

Erről beszélgetünk most is.

— A római katolikus polgárinak feladata, hivatása van Debrecenben: **a szegényebb sorsú katolikus szülők gyermekei is nyerhessenek közpfokú képzést és így Debrecen iparában, kereskedelmében, a vasutnál** és a postánál találjanak elhelyezkedést. **Polgári nélkül ugyanis, különösen manapság, amikor nagyon megválogatják az embereket, bizony semmiféle ipari, kereskedelmi, vagy közlekedési pályán alkalmazást nem nyer a fiatalember.**

— A polgári iskola felállításának jelentőségét átérezve dr **Lindenberger János,** akkori prépost-plébános hívta életre intézetünket. 1921—22-ben nyílt meg két osztállyal, 79 növendékkel. 1923—24-ben lett teljes az iskola, a négy osztályban 220 növendék tanult. A létszám a huszas évek végén a háborús csökkenés miatt leapadt, de 1933—34-től ismét ugrásszerűen emelkedett. **1939—40-ben már 271 növendékünk volt. — Eddig összesen 4678 tanuló tanult iskolánkban...**

— Annak ellenére, hogy a létszám folyton emelkedett — nem számítva az évente elutasított 20—30 növendéket — **az iskola külsőségeiben nem változott. Maradtunk a Vargautcai elemi iskola emeletén négy tanteremben a legszükségesebb bútorzattal és a legelemibb felszereléssel.** A hattagú tanárikar **átlag 70-es létszámú osztályokat tanít...** Ez mindennél többet mond. Hogy mégis jó eredményt tudunk felmutatni, a tanárok munkájának köszönhető.

— Az iskola leghőbb vágya, hogy a nehéz idők elmúltával egyszer végleges elhelyezést kapjon kellő felszereléssel. Az egyházi főhatóság és dr **Bánass** László prépost-plébános lehető jóakarattal igyekszik megoldani a kérdést.

— Pedig az, hogy a polgárit kifejlesszék, nemcsak az egyházközség, de **a város érdeke is. Debrecenben a polgári iskolai ügy más városokhoz viszonyítva, elhanyagolt, más városokban 3—4 polgári iskola működik, Debrecenben pedig a református és a katolikus...** A polgári felé pedig olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy évente igen sokat kell visszautasítanunk. A magunk részéről már néhány éve legnagyobb sajnálatunkra — s hangsúlyozom, nem vallási szempontból — nem tudunk református jelentkezőket felvenni, most pedig már ott tartunk, hogy görög katolikusokat sem fogunk tudni felvenni.

— Iskolánk fejlesztését talán legjobban az indokolja, hogy az utóbbi években örvendetesen megindult a falusi gyermekek áradata, egyre több és több falusi kis magyar jön a polgáriba.

— Negyvenedik szolgálati esztendőm befejezésekor legfőbb vágyam — fejezi be Ring Vince igazgató —, hogy **iskolám a végleges elhelyezést elnyerje, mert ennek az iskolának szükségességéről meg vagyok győződve s ezt a kérdést ajánlom nemcsak az iskolafenntartók, de a város figyelmébe is.**

A 42 tagú bizottság ülése

A 42-tagú bizottság szerdán délelőtt ülést tartott. A bizottság ülésén a kormány részéről megjelent Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Zsindely Ferenc kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter. — A napirend első pontja: a minisztérium rendelete volt a **mesterséges édesítőszerek engedélyilletékének újabb megállapításáról.** A bizottság a rendeletet tudomásul vette. Ezután a minisztérium rendelete következett a **termelők által házi fogyasztásra előállított szesz után fizetendő mérsékelt egyedárusági árkülönbözet megállapítása** és a szabad forgalomba került szesz után egyedáruságú árkülönbözet fizetése tárgyában. A bizottság a rendeletet tudomásul vette. Ezután következett a minisztérium rendelete a **dohányültetvényekből még vetés által okozott kár megtérítésére szolgáló alapok létesítéséről.** A bizottság a rendeletet tudomásul vette. (MTI)

A szénárak szabályozása

A szén árát szabályozták. — A hivatalos lap közli, hogy a hazai szénfajtáknál, briketteknél, külföldi kokszknál és szénnél milyen összegű nagykereskedői felárat és hasznkulcsot számíthatnak. A rendelet pontosan előírja a viszonteladóknak, illetve üzemeknek adandó árengedményeket.

Tájékoztatásul közöljük néhány szénfajta árát Budapesten: tatai vagy dorogi házhoz szállítva 10 pengő, Pálfalvai 9.40 pengő. — A debreceni szénárakat a fogyasztók részére történő szállításnál a polgármester állapítja meg. A rendelet azt is megszabja, hogy a szállítási költségek milyen mértékben háríthatók át a fogyasztókra. A megállapított debreceni árakat 14 napon belül jelenteni kell a m. kir. közellátási hivatalnak.

Rendkívüli kiváltságokban részesülnek a sokgyermekes anyák Bulgáriában

Szófia, július 7. Bulgáriában egy rövidesen megjelenő rendelettel kivételes helyzetet teremtenek a sokgyermekes családanyák részére. **A sokgyermekes családanyák jelvényeket fognak kapni.** E jelvény elnyerése a következő kiváltságokra fog jogosítani: **Évi három utazás Bulgáriában 50—75 százalékos kedvezménnyel, illetve ingyen. Ünnepségeken díszhely, előny mindenütt, ahol várakozni kell, 50—75 százalékos kedvezmény, illetve ingyenes kezelés és gyógyszer az állami kórházaktól és gyógyhelyeken.** Intézkedés történik arra is, hogy a sokgyermekes anyák a közellátás terén is kiváltságos helyzetbe kerüljenek.

BERZÉKI FOTOHIRADÓ
Fotókópia okmánymásolás sürgősen is.

Milyen pályára készül a mai fiatalság?

Míg a harctereken egyre fokozódó erővel tombol a háboru, a tanintézetekben és a belső front minden vonalán simán, zökkenő nélkül zajlott le a tanév. A mai magyar fiatalság, amelyik egy újabb világháború árnyékában készül a jövőre, teljes bizakodással tekint az eléje táruló utak felé... Ez a nemzedék már minden valószínűség szerint egy új Európába indul el az élet útján, hogy maradéktalanul betölthesse hivatását.

Egyre erősebben a szabadpálya felé fordul az érdeklődés

Közvéleménykutató útunk során a vakációzó diákok között, érdekes változást vehetünk észre. Ez a nemzedék, mely most nő fel, már nem a régi, nyugdíjas állások nyugalmas életet ígérő, lerakott sínű pályájához ragaszkodó ifjúság. Egy egészséges gondolkozás szele áramlott itt végig és egyre több érdeklődőt sodor a szabadpályák felé. Növeli ezt a vállalkozókedvet a ma már minden debreceni tanintézetben szép eredménnyel működő Diákkaptár...

Óriási különbség van a két évtizeddel ezelőtti ifjúság és a mai között. Több bátorság, ötlet, leleményesség ébredezik korunk fiataljaiban. Nem fél az élettől, tudja, hogy a használható emberre szükség van.

Igaz, hogy ma a kilátások is mások. 20 évvel ezelőtt a ránkszakadt trianoni nyomorúság elzárt minden életutat, eltorlaszolt minden lehetőséget. Ma viszont sok pályán emberhiány mutatkozik. Emellett az emberi találékonyság, ötletesség is segít. A közelmultban jelent meg H. Kerti Istvánnak, egy magyar szerzőnek szinte egyedülálló érdekes könyve, mely ezer új foglalkozást sorol fel, olyant, amiről még nem is álmodtak, hogy abból pénzt lehetne keresni, existenciát alapítani. Korunknak ez az egyedülálló állásfelfedezője, aki a magyar ember találékonyságával, ötletességével tapint rá minden kereseti lehetőségre, igazolja azt hogy a megélhetés legtöbbször az egyéni vállalkozókedv és ötletesség kérdése, független konjunktúrától és dekonjunktúrától és nincs igazuk azoknak, akik egy langyos, biztos életlehetőséget látnak maguk előtt.

Érdeklődésünkre megtudjuk hogy a mult hónapban maturált diákok 4 **százaléka a kereskedői, vállalkozói pályát, 27 százalék a tisztviselői pályát, 18 százalék katonai pályát vallotta életideáljának, míg a fennmaradó százalék megoszlott.**

A női munka előretörése

Külön érdekesség, hogy a **leányiskolák növendékeinek elgondolásában is egyre inkább leomlik minden olyan elhatárolódás, mely különbséget tenne férfi életpálya és női életpálya között.** A közelmultban olvastuk ezzel kapcsolatban Simai professzor értékes megállapítását egy utópisztikus művében, mely **azt fejtegeti, hogy a világháborúnak következménye egy női uralom elhatalmasodása lesz a földön. A férfiak helyét mind erősebben a nők veszik át és regényében kifejti, hogy egy praktikusabb, egészségesebb világrend alapját teremti meg az a két nőtipus: az anya és a hitves, akik jobban megtalálják a megoldást és kiegyenlítődést, mint a férfiak zsenialitása.**

Ha ennek a műnek alapgondolata ma még elképzelhetetlenül a fantáziák birodalmába tartozik is, annyi azonban reális tényként állapítható meg, hogy **a női munkaerő ma már a mindennapi életnek úgyszólván valamennyi vonalán megállja helyét...**

Ezért van az, hogy **a leányok ma már éppúgy készülnek orvosi pályára, ügyvédnek, mint bármelyik tisztviselői pályára, vagy akármelyik munkaasztalhoz...** A szabadpályák egyikétől sem riadnak vissza és megállapítható, hogy ez a lelkesedéssel, akarattal és életkedvvel tele fiatalság meg is fogja állni helyét az életben.

Fűtési célra használják fel a búzát Argentinában

A multban Argentina volt a világ egyik legnagyobb búzaszállítója. Az 1934—35., 1938—39. évek átlagában 66.3 millió q búza termett Argentinában. Az 1939—40. évben mindössze 32.5 millió q volt a termés, amely 1940—41-ben több mint kétszeresére, azaz 73.8 millió q-ra emelkedett, majd ismét 61 millióra csökkent, hogy az idén újabb emelkedéssel 64 millió mázsát érjen el. A búzatermelés a kukoricatermeléssel szemben jónak nevezhető. Illetve annak volna nevezhető, ha Argentina szállítani tudna, de még a kevés megmaradt vevő részére *sincs elegendő hajótér és így az argentin búza sorsa több mint bizonytalan.*

A világ egyik legnagyobb elektromos vállalata a Companie Hispano Americana de Elektricidad (CHADE) most segit a nagy bősegen azzal, hogy *az áramfejlesztő üzemeiben szén helyett búzával termel elektromos áramot.* A kormány a rendelkezésére álló *1.3 millió mázsa búzat szintén fűtési célokra fogja rendelkezésre bocsájtani szabott árakon.* Tekintve azonban, hogy a szénhiányon sem a búza, sem a kukorica fűtési célokra való felhasználása nem segit, az argentin kormány végre elhatározta, hogy megépiti a Mendoza tartományban lévő széntelepekhez vezető vasutat. *Amig azonban ez a vasút megépül, még sok búzát és kukoricát fognak elégetni Argentinában.*

Pipere- és babaszappan vásárlása

Felhívom a fogyasztók és a kereskedők figyelmét arra, hogy a pipereszappanból minden olyan egyén igényelheti a három havonként megvásárolható egy darab pipereszapant, aki legutóbb április hóban vásárolt ilyen szapapnt. A pipereszappant ugyanis attól a naptól kezdve lehet igényelni, amely napon a legutóbbi vásárlásától számított három hónap eltelt, vagyis, aki legutóbb április 10-én vásárolt pipereszappant, az július 10-én újabb pipereszappant igényelhet és vásárolható. A pipereszappant a felnőttek részére kiadott fehérszínű, a nehéz testi munkások részére kiadott kékszínű, a testi munkások részére kiadott barnaszínű, továbbá az aggok és betegek részére kiadot sárgaszínű közellátási szelvények, valamint a két- és hároméves gyermekek részére kiadott zöldszínű közellátási szelvények 3. számú szelvényére lehet vásárolni. A pipereszappan vásárlásához a vásárlási könyvét mindenki vigye magával, mert a pipereszappant árusító cégek enélkül a pipereszappant nem szolgáltatják ki. A babaszappanból személyenként két darabot az egy éven aluli gyermekek részére kiadott „Finomlisztjegy" „F"-betűs szelvényére lehet vásárolni. Polgármester.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 3-án reggel 8 órától, július 10-én reggel 8 óráig: „Kossuth" Piac u. 26, telefon: 29-56, sz. — „Magyar Korona" Kálvin-tér 15, telefon: 16-06 — „Arany János" Csapó u. 66., telefon: 11-78. — „Hungária" Szoboszlai út 4. f., telefon: 32-50.

Búcsúzás

Mikor elhangzottak
a búcsú szavak,
Úgy éreztem akkor,
hogy szívem megszakad.

Szememből a könnyek,
mint zápor hullottak,
Hogy az állomásról
elindult a vonat.

Sokáig állottam egy helyben
zokogva,
De sírásom közben
csak reád gondolva.

Mikor már feléneztem
nem láttam arcodat,
Messze elrabolta
tőlem az a vonat.

Akkor elmerengtem,
s a jó Istent kértem,
Hogy Titeket mindig,
óvjon, s védelmezzen.

Hogy a mi számunkra
legyen egy öröm nap,
Mikor Ti veletek
begördül a vonat.

Országunk részére
legyen feltámadás,
A mi számunkra pedig
boldog viszontlátás.

Debrecen, 1943, július hó.

Tóth Gizella.

— **Zentán felállítják a Kormányzó Úr szobrát.** A szobrot Tóth István szobrászművész készítette el. A szobor leleplezésére szeptember 9-én kerül sor s az ünnepségen a Horthy-család képviseletében ifj. Horthy Miklós jelenik meg.

— **A belügyminiszter szabályozta a gyógyszerek elkészítési díját.** Este 9-től reggel 7-ig terjedő időben az orvosi rendeletre kiadott gyógyszerek munkadíján felül a gyógyszer árának 25 százaléka számítható hozzá. Ugyanez idő alatt a kézi eladásban történő kiszolgálásért 80 fillér külön pótdíj számítható.

— **Letette a mestervizsgát Borsod vármegye első hentesmesternője.** Wiskolczy Piroska 21 éves mezőkeresztesi lakos Miskolcon sikeresen tette le a mestervizsgát a hentes- és mészárosiparban. Wiskolczy Piroska a második az országban, aki sikeres mestervizsgát tett ebben az iparban.

— **A római diákok közmunkákra való bevetése megkezdődött** s mintegy 1000 egyetemi hallgatót és 150 diákleányt helyeztek el középolaszországi ipari üzemekben.

— **A liceumok új tanulmányi rendjét állapította meg a kultuszminiszter.** Ősztől kezdve az I—III. osztály mint liceum, a IV. és V. osztály pedig mint tanítóképző intézet működik. Részletesen intézkedik a rendelet a nyelvtanulmányok rendjéről is. A tanítóképző intézet V. osztályába rendes tanulóként felvehető az is, aki gimnáziumi, kereskedelmi iskolai, vagy középfokú mezőgazdasági iskolában érettségit tett.

— **Szériában építik a házakat Németországban.** A házak ilyen módon rendkívül gyorsasággal rövid két hét alatt elkészülnek.

— **Lonkay László, a kolozsvári villamosművek titkára ellen rádiókörözést adtak ki,** mert 52.000 pengős elszámolási hiányt állapítottak meg nála és a 30 éves titkár három héttel ezelőtt eltünt lakásáról.

A szerdai vihar fákat csavart ki Debrecenben és zavart okozott a villamosforgalomban

Szerdán délután a városra zúduló heves záport igen erős szélvihar előzte meg. A várost nagy porfelhő lepte el, majd a viharos szél olyan erővel támadt, hogy fákat csavart ki a város több utcáján, így a Hatvan-utcán is. A szél ereje kicsavart a víztoronynál egy nagy tölgyfát, melynek vastag ágai áthajoltak a villamosvágányokon is. A vilamosok nem tudtak áthaladni a ledőlt fa ágai alatt s így megbénult a körforgalom, míg a kidőlt fát el tudták távolítani. A sínautó, mivel jóval alacsonyabb mint a villamos és nincs vezetékhez kapcsolódó kengyele sem, akadálytalanul áthaladt a ledőlt tölgyfa gallyai alatt és a körforgalmat megtartotta. A város körüli kertekben sok kárt okozott a vihar, mert a gyümölccsel rakott ágakat letördelte.

A közvilágításban is zavart okozott a szélvihar, a nagyerdei részen elszakította a fővezetéket és ezért kikapcsolták az áramot. A szerelők a vihar után azonnal megkezdték a vonal átvizsgálását, hogy a hibát megtalálják és sürgősen kijavítsák a vezetéket.

— **Csiktapolca határában cukorgyárat létesítenek.** A szakértők szerint a cukor különösen az állatok táplálására igen alkalmas.

— **Egerben hétfőn nyílt meg az erdélyi tanítók és tanítónők** hathetes továbbképző tanfolyama.

— **Svédországban a nyáron nagy hadgyakorlatot tartanak** a légi erők és partvédelmi erők bevonásával.

— **Zentánál két új híd épül a Tiszán.** Mind a két híd vasúti híd lesz, míg a régi híd pusztán közúti célokat fog szolgálni.

— **Az angol kommunista párt nagy propagandahadjáratot indít** és új párt programmot hirdet. Londonban nagy tömegtüntetéseket rendeztek. Az új mozgalomnak az a célja, hogy minél több új tagot szervezzenek.

— **Jó termés várható az ukrajnai földeken.** Az ukrajnai földek 90 százaléka be van vetve, Lengyelországban pedig nincs egy talpalatnyi föld sem, ami ne volna bevetve. Az időjárás elég jó volt, így jó termés várható.

— **A pletyka miatt felakasztotta öthónapos csecsemőjét** Havancsák Károlyné orosházi asszony és azután önmagát akasztotta fel a padláson. A szörnyű tett okát abban látják, hogy névtelen levélben azt írták az asszonynak, hogy férje gyűrűt vásárolt egy marokszedő leánynak.

— **A budapesti evangélikus egyházmegye** száz esztendővel ezelőtt alakult meg. Az egyházmegye az utóbbi időben rohamos fejlődésről tett bizonyságot.

— **Hétévi fegyházra ítélte** a Kúria Wendl György kispesti parkőrt, aki tavaly ősszel egyetlen botütéssel megölt egy virágot szedő gyereket.

— **Nadrágtartójára felakasztotta magát** Sömönek Károly kályhássegéd, aki a Miklós-utca 21. számú házban egyik barátjával lakott. Az öngyilkosságot lakótársa vette észre. Sömönek már hosszabb ideje búskomor volt. Sokat panaszkodott nehéz életviszonyai miatt és hangoztatta, hogy végez magával. Búcsúlevelet is hagyott hátra barátjához, melyben hangoztatta, hogy megunta ezt a szomorú életet és inkább meghal, mint sem hogy továbbra is kínlódjék.

* **Fürdődressznek** használt ruhát is tökéletesen átalakít Mayer Julia fűzőszalon, Piac-utca 58.

* **Művészi felvételek!** Szipál udvari fényképészmester, Piac utca 44. Telefon: 17-73.

kőbánya

Erdőbényén állandó munkára lakatosokat keres felvételre. Jelentkezés Fekete Lajos ny. műszaki tanácsosnál, Ferenc József-út 53.

— **Tiszteletbeli drótos lett Mach szlovák belügyminiszter,** akit a Velke Rovnóban tartott szlovák drótosok gyűlésén választottak meg és díszoklevéllel tüntettek ki.

— **Felakasztotta magát** Hajdúnánáson a tengerigórében Molnár Mátyás 55 éves földműves és mire rátaláltak, meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Árdrágítás miatt eljárás indul egy tejvaj ellen** a debreceni ügyészségen. U. Szabó János ebesi gazdálkodótól a cselédje, Orbán Mihály tengerit lopott és eladta a szomszédos tanyában 60-as árban. A lopáson kívül a drágán adott tengeri miatt is bírósg elé kerül.

— **Csánki Benjámin ny. egyetemi tanár elhunyta alkalmából** az egyetem jog- és államtudományi kara koszorúmegváltásul 50 pengőt juttatott el egyetemi diákjóléti célokra.

— **Bimbóné hamis tanukat vásárolt a kocsmában.** A debreceni ügyészségen bűnvádi eljárás indult Bimbó Józsefné hosszúpályi asszony ellen, akit 20 liba ellopásával vádoltak és amikor tárgyalásra került a sor, Fehér József napszámos és az ölvenéves Fehér Teréz vallomásával igazolta, hogy ő a 20 libát vásárolta. A lopás vádja alól felmentette a bíróság. A felmentő ítélet után derült ki, hogy Bimbóné a kocsmában 50—50 pengőért vásárolta a hamis tanukat, de a felmentő ítélet után nem fizette meg a bért, csak négy pengőt adott fejenként a tanuskodásért. A két tanu ellen megindult az eljárás hamis tanuzás büntette miatt, Bimbóné pedig újra a vádlottak padjára kerül a 20 liba ellopása miatt.

— **A városi iparhatóság a mult hónap folyamán 11 új iparjogosítványt adott ki.** Kiállítottak 49 munkakönyvet, tanszerződést kötöttek 13 esetben, tanoncot felszabadítottak 8 esetben, munkakönyv ki- és bejelentés pedig 248 esetben történt.

— **A hagymafélék forgalmát szabályozták.** A beszolgáltatási kötelezettség teljesítésére szánt vöröshagymát és fokhagymát 1944 március 31-ig, a dughagymát január 31-ig kell felajánlani a kijelölt szövetkezeteknek.

— **62.011 ügydarabot vagy postai küldeményt kézbesített júniusban az elsőfokú közigazgatási hatóság** keretében működő kézbesítő iroda. Bírósági ügyek 1800, közigazgatásiak 32.000, vidéki 1850, postai levelek 24.000, fizetési meghagyás 350, törvényszéki ügydarabok 486, ügyészségiek 265, telekkönyviek 470 és több más ügyirat.

— **A köztemetőben a mult hónapban 183 temetés volt,** a felekezeti temetőkből 32 esetben adtak engedélyt holttestek kiásására és a köztemetőben való elhantolásra. A köztemető bevétele a mult hónapban 25.665 pengő volt.

Magyarországon is felépülnek a Szentföld szent helyei

A „Magyar Szentföld" évkönyve

Jézus földi kinszenvedésének helye évszazadok ota kegyelet és tisztelet tárgya a katolikusok körében. Ezt a kegyeletet és tiszteletet akarja elmelyiteni a magyar katolikusság körében a »Magyar Szentföld Nagybizottság«, amelynek elnöke P. Uzdóczy-Zadravecz Istvan puspök. A nagybizottság céljaul tüzte ki, hogy *a Szentföld szent helyeinek másolatait a lehetőség szerint természetes nagyságban Magyarországon megépitse.* A szent helyek összessége, a Magyar Szentföld lesz középpontja minden zarandoklásnak, amelyeknek résztvevői kielégithetik kegyes vágyukat: ha nem eredetiben, de hű masolatban az Ur földi tartózkodásának helyeit. *Magyarország lesz Hollandia és az Egyesült Államok után a harmadik ország, amely a Szentföldnek hű másolatával fog birni.* Eddig a Golgotha kápolnája, a betlehemi születési barlang és a szentföldi múzeum nyolc terme van készen.

A mozgalmat ismerteti a »Magyar Szentföld« második évkönyve, melyben *P. Zadravecz* Istvan püspök, P. *Szedő* Dénes, *P. Majsai* Mór, *Pálffy* Erzsébet grófnő, dr. *Pataky* Arnold, dr. *Balanyi* György, P. *Takács* Ince, P. *Szabados* Anzelm és dr. *Lippay* Lajos irásait olvashatjuk.

— **A rendőri büntetőbíróság hoz** júniusban 511 közigazgatási és 1048 kihágási ügydarab érkezett, 259 feljelentést tettek, mégpedig 194 férfi és 65 nő ellen.

— **A vöröskereszstes tudósító osztály kétéves,** 95 állammal levelezik. Az első évben 170.000, az idén már 300.000 üzenetet közvetítettek.

— **A világ legkisebb példányszámú napilapja** 50 példányban Ázsiában, Tibetben jelenik meg. A tibeti lámák kapják kézhez és ők tájékoztatják az irástudatlan népet az eseményekről.

— **Az összes berlini magánszínházakat állami kezelésbe vették át.** Az ok a háborús túlterheltség s a kisebb színházak művészi tevékenységének fokozása.

— **Ötmillió röntgenvizsgálatot végzett a német tuberkolózis elleni küzdelem szervezete.** A vizsgálatok a nyolcévesnél idősebb lakosság 95 százalékára terjedtek ki.

— **Az önkéntes női munkaszolgálatosok segítenek a hadbavonultak családjain.** Eddig kilenc helyen állítottak fel ilyen önkéntes női munkatáborokat.

— **Rátelefonál a posta a sokat telefonálókra.** A telefonálások száma országszerte nagymértékben megnövekedett. A posta kénytelen különleges intézkedéseket életbeléptetni, hogy a nagy forgalmat lebonyolíthassa. Így rászólhat a sokat telefonálóda: „Kérjük, szíveskedjék mérsékelni telefonbeszélgetéseinek számát és idejét, mert a hálózat túl van terhelve.

— **Ötven perc alatt 15 kilométert futott gázmaszkkal** a fején a keleti fronton Hans Sauter német atléta, aki ezzel az eredményével megdöntötte a gázmaszkkal való futás világcsúcsát.

— **Pontlyal is lehet pontot törleszteni.** A rendelet szerint a beszolgáltatási kötelesség teljesítésére szánt halat 1944 június 30-ig kell valamelyik vásárlásra jogosított nagykereskedőnek beszolgáltatni. A kereskedő köteles a neki vételre felajánlott halat megvenni és köteles a vételt a gazdálkodó könyvébe bejegyezni.

— **Teológussá lehet a legalább jól képesítőzött okleveles tanító.** A rendelet értelmében ezek közül azt, aki megszerzi az érettségi bizonyítványt, fel lehet venni a III. teológiai évfolyamra.

Üzenetek a frontról

Szaplonczay Lajos szakaszvezető a Z–443 tábori postaszámról megnyugtatja feleségét és gyermekeit Debrecenben jól van, nincs semmi baja. Sokat gondol rajuk, varja soraikat. Kéri irjanak. Szeretettel csókolja őket, ismerőseit üdvözli.

Horváth Károly tizedes a Z 443 tábori postaszámról üzent feleségének Hajdúszovátra a csomagot megkapta és közli, hogy még ebben a hónapban szabadságra hazamegy. Csókjait küldi.

— **Megállították vészfékkel a kolozsvári gyorsvonatot.** Kotányi Emil nagyváradi lakos Kolozsvárra utazott s egyik táskájában több fontos okiratot vitt magával. A táska az egyik kanyarodónál véletlenül kivágódott az ablakon. Kottányi pillanatnyi habozás nélkül megrántotta a vészféket s így sikerült is a vonatot megállitania. Balszerencséjére azonban a táskát nem találta meg. Kottányi bejelentette az esetet a rendőrségnek s egyben 500 pengő jutalmat tűzött ki, aki a táskát megtalálja vagy a nyomára vezeti.

— **A vonat elé vetette magát** a martontéri vasúti állomás közelében Pauer Miklós kispesti szíjgyártósegéd. A nyomozás megállapította, hogy borzalmas öngyilkosságát azért követte el, mert törvénytelen gyerek volt s emiatt állandóan bánkódott.

— **Meghalt Lenkei Henrik** nyugalmazott gimnáziumi igazgató, az ismert költő. Lenkei Henriknek több novellaskötete, verseskötete és drámái jelentek meg, melyek mind nagy sikert arattak. Lenkei Henrik halála előtt egy héttel ünnepelte nyolcvanadik születésnapját.

— **Pert indított a füle mögött keletkezett folt miatt** egy budapesti magántisztviselő felesége egy ismert fővárosi magánszanatórium ellen. Keresetében hangoztatja, hogy orvosi műhiba következtében a jobbfüle mögött négy centiméter hosszú piros folt keletkezett. Ez annyira elcsúfította, hogy férje is elvált tőle és férjhezmenési esélyei is csökkentek. A per fellebbezések folytán most került a Kúriához, mely megállapította, hogy orvosi műhiba nem történt, így kártérítés nem állapítható meg.

— **Túristakirándulás** vasárnap a Bocskai-kertbe. Indulás villamossal reggel 8.06 perckor Pallagra, onnan séta a Bocskai-kertig. Kerékpárosok 9 órakor indulnak a víztoronytól. Étkezés hátizsákból. Főzni is lehet kint. Visszaérkezés délután fél 7-kor vasúton, költség kb. 2.50 P. Vendégeket szívesen látunk.

— **Nem fértek be a hitelezők a kényszeregyezségi tárgyalóterembe.** Dr Haviár Sándor kijelölt tüzifanagykereskedő kényszeregyezséget kért maga ellen Az Országos Hitelvédő Egylet a napokban akarta tárgyalni az ügyet, azonban a hitelezők nem fértek be a terembe s botrányos jelenetek játszódtak le.

— **A bűnügyi védő esete a zsiványbecsülettel.** Földi Dezső budapesti ügyvéd a napokban meglepetten tapasztalta, hogy valaki ellopta súlyos ezüst cigarettatárcáját. Néhány nap mulva aztán csomagot hozott számára a posta. A csomagban nagy meglepetésére az ellopott ezüst cigarettatárca volt egy levél kíséretében. A levélben „egy hálás kliens" írt az ügyvédnek s küldte vissza a cigarettatárcát Bocsánatot kért, hogy társaságában akadt olyan meggondolatlan ember, aki kezet emelt az ügyvéd holmijára, akinek pedig igen sokat köszönhetnek.

— **Szenet emelnek ki a trieszti kikötőben.** A szén évek során a berakodásoknál hullott a tengerbe. Triesztben 40.000 tonna szénre számítanak.

Egyedül

Egy hete még s már unom egyedül
Üres a ház... s a gyermek ágya...
A függöny lehúzva és csak egypár
Lusta légy dong a félhomályba.

A tükör előtt ott maradt minden.
Foghijas fésü a szine kékes...
Puderes doboz melynek illata,
Szine, márkája kétes.

És egy félkesztyü, rózsaszin, kötött.
(Kicsi kezére mit húz most vajjon?)
Messzeszállott édes kis bogárkám,
Mosolygó arcú édes angyalom.

POLGÁR GYULA.

Gyászrovat

Csatári-Szűcs Bertalanné szül. Tóth Ilona Eszter, földbirtokos neje, 54 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután ½4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Bethlen-utca 72. Dankó temetkezés.

Szűcs Péterné szül. Takács Zsuzsánna 41 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Szilágyi Sándor 75 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 6 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Csillag-utca 11. **Pusztai** temetkezés.

Özv. Csuka Józsefné Dombi Ágnes 63 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Kossuth-u. 29. **Pusztai** temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, kartársainknak, ismerőseinknek, az államrendőrség parancsnokságának, kik forrón szeretett férjem, édesapám elhunytával bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. Özv. Ragályi Lajosné családjával.

Éles lövészet a Hortobágyon

Értesitem az érdekelteket, hogy a m. kir. Honvéd Repülőiskola a Hortobágy pusztának a debrecen—tiszafüredi műúttól délre eső és erre a célra kijelölt területén július hó 12-től szeptember hó 2-ig bezárólag naponta 7 h-tól 13 h-ig az alábbiak szerint fogja éles lő- és bombavetési gyakorlatait megtartani:

Éles légi lövészet az egész lőterületen: július 19., 20., 21., 22., augusztus 3., 4., 5., 11., 12., 17., 18., 19., 30., 31-én, szeptember 1., 2-án.

Éles lövészet földi célra a bombatéren: július 14., 15., 28., 29-én, augusztus 2., 9., 10., 16., 25., 26-án.

Éles bombavetés a bombatéren: július 12., 13., 26., 27-én, augusztus 23., 24-én.

Péntek, szombat, vasárnapi napokon tehát sem lő-, sem bombavető gyakorlat nem tartatik. A légi lövészet megkezdését egy egymotoros repülőgép sziréna jelzése, vagy egy alacsonyan repülő kétmotoros repülőgép fogja jelezni. A lövészet befejezését hasonló módon egymotoros repülőgép sziréna jelzése, vagy kétmotoros repülőgép alacsony repülése jelzi. Az éles lőgyakorlatok tartama alatt a hivatásuknál fogva a Hortobágyon tartózkodók kötelesek az erre a célra elkészített fedezékekbe behuzódni és onnan csak a lőgyakorlatok befejezése után távozhatnak. A légi bombázógyakorlatok tartama alatt az erre a célra kijelölt területen sem ember, sem állat nem tartózkodhatik. Az éles légi lő- és bombavetőgyakorlatok alatt a Hortobágy pusztán való tartózkodásra vonatkozó rendelkezések a gazdasági ügyosztályban (Városháza, félemelet 22. sz. szoba) vagy a mátai biztosi hivatalban megtudhatók. Polgármester.

A tejtermelési és tejfogyasztási adatok július 15-ig feltétlen bejelentendők

A m. kir. közellátásügyi miniszter 111.200—1943. K. M. sz. rendelete alapján felhivom a város területén levő és tejet forgalombahozó gazdaságokat, valamint azon vidéki gazdaságokat is, amelyek Debrecen területére tejet szállítanak és az általuk szállított tejet a beszolgáltatási kötelezettségükbe beszámitani kívánják, hogy gazdaságuk tehénlétszámát, a tehenek fajtáját, a naponként Debrecen területén forgalombahozott, illetve a város területére naponta beszállított tejmennyiségét, továbbá azt, hogy a kérdéses tejmennyiséget névszerint kiknek, háztartásonként milyen mennyiségben, milyen utca és házszám alá szállitják, *1943 július 7-től, azaz szerdától, legkésőbb 1943 július 15-ig a közélelmezési ügyosztály termelői irodájában (Dobozi-útjáró) az ott kapható bejelentési lapon feltétlenül jelentsék be, hogy ennek alapján a városba szállított tejnek a gazdálkodók beszolgáltatási kötelességébe való beszámithatása iránt a megfelelő intézkedések folyamatba tehetők legyenek.*

Felhivom továbbá azon háztartásokat, amelyek részére valamely akár helybeli, akár vidéki gazdaságból rendszeresen tejet szállítanak, hogy a háztartás tagjainak nevét, korát, foglalkozását, továbbá a háztartás részére naponta szállított tej mennyiségét, valamint a tejet szállító tejtermelő nevét, lakóhelyét (gazdaság fekvését) az 1943 július 7-től, azaz szerdától július 15-ig a lakás szerint illetékes körzeti irodában az ott kapható nyomtatványon saját érdekükben feltétlenül jelentsék be.

Azon háztartások, melyek a tejet valamely üzletből meghatározott napi mennyiségben rendszeresen vásárolják, a gazdaság neve helyett tartoznak a kereskedő nevét és az üzlet helyét (utca, házszám) is ugyancsak a lakás szerint illetékes körzeti irodában az ott kapható nyomtatványon bejelenteni.

Egyben felhivom azon helybeli kereskedőket, akik a tej árusításával foglalkoztak, hogy azon gazdaságok pontos lakcimét — ahonnan a tejet kapják — a tejtermelő gazdaság pontos címének és a naponta szállított tej mennyiségének megjelölése mellett a közélelmezési központi irodában (Piac-utca 26. sz.) az ott kapható nyomtatványon ugyancsak az 1943 július 7-től, azaz szerdától július 15-ig feltétlenül jelentsék be.

Figyelmeztetem a tejtermelő gazdaságokat, hogy a vonatkozó rendelet szerint csakis az a tejmennyiség számit be a gazdálkodót terhelő beszolgáltatási kötelességbe, amit a rendeletben előírt utalványokra szolgáltatnak ki.

A tej és tejtermékek beszolgáltatásának, forgalmának és felhasználásának tárgyában kiadott 111.200—1943. K. M. számú rendeletre, mely a Budapesti Közlöny június 29-iki számában jelent meg, a tejtermelők és fogyasztók figyelmét felhivom.

Polgármester.

Rendkivüli házadómentességet adnak Budapesten az új házépítésekre

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki Budapest területén érvényes rendkivüli házadómentességről. Eszerint 30 évre szóló teljes, rendkivüli, ideiglenes házadómentesség illeti meg a Madách Imre-útnak a Rombach-utcától a Holló-utcáig terjedő telkeken épülő házakat.

Ebben a kerületben 25 évi, 15 és 20 évre terjedő házadó mentességet biztositottak városfejlesztés szempontjából. Az adómentesség kérésénél az építtető köteles igazolni, hogy milyen módon szerezte be az építkezési anyagot.

FILM

VIGSZINHÁZ. „Nehéz apának lenni". Egyik legsikerültebb magyar filmvigjátékot újította fel a Vigszinház. Az együgyü tanár szerepében Páger remekel, de kedves Szeleczki Zita és Egri Mária is. A film rendezése tele van ötletekkel, melyek remek szórakozást nyujtanak. Igazi jó nyári film.

Az erdőben és az erdők közelében tüzet rakni tilos

Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az 1935. évi IV. t.-c. 25 §-a alapján kiadott 2014—1936. K. B. számú határozata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén az erdőben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 méter távolságon belül fekvő földeken és az erdő közzé ékelt tisztáson is csak a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott engedélye mellett szabad tüzet rakni. Aki ez ellen vét kihágást, amennyiben szabálysellenes eljárásból tűzveszély származott, vétséget követ el és az 1928. évi X. t. c. rendelkezései illetve az 1935. évi IV. t. c. 276. §-ának 4. bek. értelmében minden idegent, akit a kijelölt túrista, erdei és közutakon kivül talál, az erdőből kiutasitani és az ellenszegülőkkel szemben az idézett t. c. 285. §-a szerint eljárni.

— Százötven évvel ezelőtt született a hajócsavar feltalálója, Ressel József erdészeti felügyelő Csehországban. Ressel 1829-ben építette meg az első csavargőzhajót.

— Svédországban minden második embernek van takarékkönyve. Egy takarékkönyvre átlag 1000 svéd korona betét jut. Nagyon elterjedtek az iskolákban és tanyákon működő takarékossági klubok is.

—oooOooo—

NAIROBI, július 7. (Bd Tud.) Négy olasz személyszállitógőzös, 10 ezer olasz férfival és asszonnyal s gyermekkel, Olaszországba indult. A hazatéröket Kelet-Afrika különböző részeiből gyüjtötték össze.

A rendelet szigorúan kimondja, hogy hatályba lépése előtt, illetve megelőző napon érvényben volt szokásos gyakorlat alapján megállapított javadalmazást, vagy a rendeletben meghatározott bérpótlékot felemelni és leszállitani nem szabad.

A fentiek alapján a munkás fizetésének kiszámitása a következőképpen történik:

Az alapbérhez a hadiüzemeknél 60 százalék, a nem hadiüzemeknél, kisipari műhelyekben stb a bérpótlék az alapbér 30 százaléka, amelyet a munkaadó saját tetszése szerint 50 százalékig is felemelhet.

Az iparügyi minisztérium leiratában rámutat arra, hogy **a hadiüzemek sorába nem tartozó üzemekben a munkavállalóknak az alapfizetés után 30 százalék bérpótlékot kell fizetniök, ami a rendelet hatálybalépése előtti munkabérnek felel meg és hogy a bérpótlék mértékét a munkaadó éspedig saját tetszése szerint csak 50 százalékig, következően a június 30-án fizetett munkabérhez viszonyitva 20 százalékkal felemelheti, amely emelés 10 százalékkal kisebb mértékű, mint a hadiüzemekben előírt új 30 százalékos béremelés, mellyel a bérpótlék az emlitett üzemekben az alapbér 60 százaléka.**

Ez abból a célból történik, hogy a hadiüzemek közé nem tartozó munkaadók, így általában a kézművesiparosok, a gazdasági viszonyok által indokoltnál nagyobb és rendkivül kirívó munkabéreket ne fizessenek s az eddigi tapasztalatok szerint egymással szemben, ugyanigy a hadiüzemekkel szemben sem felülígéréseket ne tegyenek, hogy ezzel az emlitett aránytalanságok ne ismétlődjenek meg.

Ezzel kapcsolatban a miniszteri leirat felhivást intézett az IPOK-on keresztül az Ipartestületekhez, hogy az egyes ipart üző iparosok, vagy iparoscsoportokhoz tartozó iparosok a már emlitett aránytalanságok elkerülése és megfelelő munkabérek kialakitása érdekében egymás között megállapodásokat létesitsenek arranézve, hogy a jövőben a náluk foglalkoztatott munkásoknak egységes elvek szerint fizessenek munkabért.

A debreceni Ipartestület haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedéseket a rendelet alapján járó munkabérek megállapitása iránt az egyes szakmákban és értesiteni fogja az egyes szakmákat a miniszteri leiratban foglaltakról.

—*—

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásárra csak választott malacokat hajtottak fel, számszerint 66 darabot melyből eladásra került 62 darab. — Árak: páronként 150—220.— P.

A keddi állatvásárra felhajtas bárány 170 darab, eladva 151 drb Ló 269, gazdát cserélt 134 drb, szarvasmarha 432, eladva 317 darab. Árak: Bárány páronként 110—140 pengő, vágóló 190—480 pengő, silány 415—820 P, közepes 850—1400 pengő, jó 1500—2000 pengő.

Elsőrendű vágó ökör 2.20 élősúlyban, kilónként, elsőrendü bika 2.45, elsőrendü tehén 2.10, másodrendü vágó ökör 2.00, másodrendü bika 1.95, másodrendu tehén 1.90, harmadrendü 1.80, s harmadrendü bika 1.75, harmadrendü tehén 1.70.

Csontozni való vágó ökör 150, bika 145,, tehén 150 (4 százalék levonással), vágóborjú I rendü 240, II. rendü 210, vágójuh 150, vágóbárány 160, ökör, tinó 280 350 fillér élősulyban, kilónként. Fejőstehén darabonként 1000 2300 pengő. Irányzat élénk.

SPORT

Tekeverseny a Pénzügy és a városi adóhivatal csapatai között

Szerdán este 6 órakor kezdődött meg a Pénzügyi kuglizóban a városi verseny keretében a Pénzügyiek és a városi adóhivatal csapatai között a nagy versenyes. A versenyt nagy érdeklődés előzte meg, miután a legutóbbi Debrecen sz. kir. város bajnokságáért tartott versenyt a Pénzügy csapata nyerte meg veretlenül. A városi adóhivatal csapata javuló formáról tett bizonyságot, mikor a legutóbbi versenyét megnyerte, igy az érdeklődés ezért irányult a 2 csapatversenyeire.

A verseny megnyitásakor Harsányi Alfréd csapatkapitány köszöntötte a társhivatal csapatát s őszinte örömének adott kifejezést, hogy a városi adóhivatal csapata ilyen intenziven kiveszi részét a teke sportból. A városi adóhivatali csapat nevében Papp Sándor köszönte meg a keresetlen szavakat s megigérte, hogy mindent elkövetnek, hogy a sport jegyében, minél szorosabbra fűződjenek a baráti összetartás szálai.

A meleg üdvözlő szavak után kezdetét vette a verseny, melyet a Pénzügyiek csapata nyert meg kevés fa differenciával. A városi adóhivatal annak dacára, hogy igen kevés tréninglehetősége van, mégis az elért eredményével szép helyezésre bir jogosultsággal.

Az egyéni versenyek minden nap folynak, melyekről részletes tudósitást a következő számunkban hozunk. Csapatverseny pénteken ismét lesz. A versenyekre minden érdeklődő sportbarátot szeretettel hivnak és várnak a résztvevő egyesületek. *Ps.*

Jó eredmények a hadtest levente úszóversenyén

Szépszámú közönség izgulta végig tegnap a kora reggeli órákban megtartott hadtest levente úszóversenyét. A szemerkélő eső meg-megzavarta ugyan a versenyt, de ennek ellenére kiváló rendezésben, mintaszerűen folyt le a hadtest legjobbjainak találkozása. Az előkelőségek soraiban ott láttuk magát a városi leventeparancsnokot is kíséretével együtt. A MUSz képviseletében dr **Kardhordó Sándor** jelent meg.

A versenyre a hadtest minden részéből jöttek úszók, hogy nemes versengésben döntsék el az egyes számok sorrendjét. Ez a verseny egyben válogató verseny is volt a július 24-én és 25-én Esztergomban megtartandó országos levente úszóversenyre. A legjobban szerepelt levente úszók igy a fent jelzett időpontban Esztergomban képviselik majd a hadtestet.

A versenyen igen sok kiváló tehetség bontogatta már szárnyait és jó idejükkel magukra vonták a szakértők figyelmét. Különösen a szolnoki leventék tettek ki magukért, mert itt akadt a legtöbb tehetséges **Tasi Bosnyák, Gulyás** és **Kontra** a szolnokiak kiválóságai, de az orosházi **Nagy** és **Kunos,** valamint a békéscsabai **Molnár** is igen tehetségesek. A verseny részletes eredményei a következők:

I. korcsoport, 50 méteres hátúszás: 1. Tasi (Szolnok) 41.8 2. Lukács (Debrecen) 50 mp.

50 méteres gyorsúszás: 1. Tasi (Szolnok) 32.3 mp. 2. Török (Orosháza) 35.2 mp. 3. Lukács (Debrecen) 40.3 mp.

50 méteres mellúszás: 1. Nagy (Orosháza) 43.5 mp. 2. Török (Orosháza) 47.2 mp. 3. Tasi (Szolnok) 48.3 mp.

A 3x50 méteres váltóban a hadtest színeit a Tasi (Szolnok), Nagy (Orosháza) és Török (Orosháza) összetételü csapat képviseli, mig a 4x50 méteres gyors váltóban Török (Orosháza), Nagy (Orosháza), Lukács (Debrecen) és Tasi (Szolnok) együttes indul.

II. korcsoport, 100 méteres gyorsúszás: 1. Bosnyák (Szolnok) 1 p. 12.7 mp. 2. Gulyás (Szolnok) 1 p. 15 mp. 3. Kunos (Orosháza) 1 p. 24.8 mp.

100 méteres hátúszásban első Kontra (Szolnok)) 1 p. 32.9 mp.

100 méteres mellúszás: 1. Bükkösi (Szolnok) 1 p. 37.4 mp. 2. Romhányi (Szolnok) 1 p. 44.2 mp. 3. Héjjas (Orosháza) 1 p. 52.6 mp.

KÖZGAZDASÁG

A kisipari munkabéreket az egyes szakmák állapitják meg

A kis- és kézműipari munkások bérét is megállapitotta a kormány rendelete. A végrehajtás egységes volta érdekében az iparügyi miniszter leiratot intézett az IPOK-hoz. A leirat főbb vonásaiban a következő útmutatásokat tartalmazza:

A fizetendő bér megállapításánál az alapbérből kell kiindulni. Alapbér a rendelet hatálybalépését megelőző napon, június 30-án életben volt megállapodás, vagy szokásos alapon járó és a 9.881—1941 M. E. számú miniszterelnöki rendelet alapján előírt **30 százalékos fizetési pótlékot is magában foglaló járandóság 77 százaléka. A kézművesipar az utóbbi idők nagyfokú munkáskereslete folytán a minimális vagy rögzített munkabér és ezután járó 30 százalékos javadalmazásnál munkásainak lényegesen többet fizetett. Az esetleges félreértések elkerülése végett közöljük, hogy a szóban levő rendelet értelmében a munkaadó által a 30 százalékos bérpótlékon felül akár a munkavállaló kérése, akár önként adott bérpótlékot a 77 százalékos alapbér kiszámításánál figyelembe kell venni. Tehát a valóban kifizetett munkabér vétetik az alapbér kiszámításánál figyelembe. Világos, hogy az alapbér kiszámításánál azt a tényleges munkabért kell figyelembe venni, amit a munkás június 30-án kapott, semmiféle pótlékot abból levonni a kiszámításnál nem szabad.**

Az igy kijövő összegnek kell a 77 százalékát venni alapfizetésként

A 3x10 méteres vegyes váltóban Kontra (Szolnok), Bükkösi (Szolnok) és Bosnyák (Szolnok), a 4x100 méteres gyorsváltóban a Bosnyák (Szolnok), Hasznos (Szolnok), Gulyás (Szolnok) és Molnár (Békéscsaba) összetételű együttes képviseli a hadtest színeit.

III. korcsoport. 200 méteres mellúszás: 1. Bozsó (Szolnok) 3 p. 31 mp. 2. Soós (Szolnok). **400 méteres gyorsúszás:** 1. Gulyás (Szolnok) 6 p. 24.4 mp. 2. Kunos (Orosháza) 7 p. 39.4 mp.

A vegyes váltóban Hasznos (Szolnok), Bozsó ((Szolnok) és Molnár (Békéscsaba) összetételben indul a hadtest csapata.

A lebonyolított versenyszámok után a városi leventeparancsnok meleg szavak kíséretében adta át az egyes versenyszámok győzteseinek a megérdemelt emlékplaketteket és érmeket.

—*—

A DVSC valószínűleg az ETO elleni győztes csapatával utazik Szegedre, az SZVSE elleni utolsó osztályozó mérkőzésre. Változás csak abban az esetben lenne, ha Szilágyit eltiltaná az egyesbíró a mai tárgyaláson. Ez esetben Kmlóssy, Tisza, Szabó, Serfőző, Sidlik támadósor játszana, a Papp, Mester, Orosz fedezetsor előtt. A DVSC vezetősége bízik abban, hogy Szilágyit felmentik.

„A debreceni közönség győzött le bennünket" — mondják a győri vezetők. Erről a közönségről csak a legjobbat mondhatjuk, — megérdemli, hogy az NB I. csapata legyen. Amit vasárnap biztatásban a debreceni közönség csinált, azt sehol sem tapasztaltuk, a mérkőzés első percétől az utolsóig lelkesítette csapatát a közönség és valósággal kierőszakolta a győzelmet. Förhécz József, aki a csapatot elkísérte Debrecenbe, szinten azt mondja, hogy a debreceni hangorkán szárnyán jutott be a csapat az NB I-be.

„Nem tárgyalunk sem Szücs, sem más szolnoki játékos átvételéről — mondotta munkatársunknak Kántor Ferenc, a DVSC ügyvezetője. Debrecenben ugyanis elterjedt a hír, hogy a DVSC Szücs és Horváth átvételéről tárgyal a Szolnok vezetőségével. Ezt azonban cáfolja a vezetőség, — igaz, hogy Móré szerződtetését is cáfolták és végeredményben még is leszerződött. Hát csak még néhány cáfolat és egészen jó csapata lesz az NB I-re a debreceni vasutasoknak. Nincs szó a vezetőség szerint Báló megszerzéséről sem. Bogárral és Vörössel viszont annyira előrehaladtak a tárgyalások, hogy a két játékos megszerzése bizonyosra vehető. Kardos is szívesen jött volna a DVSC csapatához, vasárnap lent is volt Debrecenben, de a vezetőség végül is úgy döntött, hogy fiatalabb játékost igazoltat.

Wéber Lajos, aki a mult évben a DVSC edzője volt, lesz valószínűleg a győri ETO edzője. Az ETO megszerzi a Székesfehérvári MÁV Előretől Ignáczot is, aki a mult évben került el a DVSC-től, de érdeklődik a győri csapat Kardos és Szücs iránt is.

A Budapesten élő debreceniek nagy örömmel fogadták a DVSC NB I-be jutásának hírét. A fővárosban megint minden második ember debreceni, mint a Bocskay idejében volt. Főleg annak örülnek, hogy ezután gyakran látják Pesten játszani a debreceni csapatot. Versényi György dr miniszteri titkár, Maróthy József főhadnagy, Mándy József dr miniszteri titkár, Payer Dezső dr ügyvéd, Pásztói Ferenc, a Bocskay volt középcsatára, Wéber Lajos, Szilágyi Béla szállodaigazgató Mészöly Judit, ifj. Szabados Mihály egyetemi hallgatók, Ivanits Pál dr orvos, Nyilas Zoltán és a többi fővárosban élő debreceni, mind őszinte örömmel fogadta a hírt, hogy Debrecennek újra NB I. csapata van.

A Szegedi Vasutas Vargával megerősítve játsza le a DVSC ellen utolsó osztályozó mérkőzését.

Eresiben megnyilt hétfőn a harmadik ifjúsági edzőtábor.

Turbéki, a DIMÁVAG balszélsője, akinek megszerzésére a DVSC is kísérletet tett, a Szolnokhoz szeretne kerülni.

A DEAC teniszcsapata szombaton és vasárnap Nagyváradon vendégszerepel. A nagyváradiak nagyszabású csapatversenyeket rendeznek. A csapatban két nő és két férfi játékos szerepelhet, akik valamennyien játszanak egy egyest és egy parost. A nagyváradi versenyen a kolozsváriak három csapattal, a székelyföldiek, a miskolciak és még több vidéki város csapata vesz részt a venydéglátó nagyváradiakon kívül. A DEAC csapatának összeállítása még teljesen bizonytalan, s csupán az biztos, hogy a hölgyek közül Darkó Irén és vitéz Kovássyné fog szerepelni. A debreceniek, tekintve hogy hölgyjátékosaik igen jók, könnyen meglepetést csinálhatnak.

Az NB III. debreceni—szatmári csoportjába, melyben a D. Villanygyár is játszani fog, a felsőtiszai kerület elnöksége a következő csapatok beosztását javasolta: Aknaszlatinai BTE, Máramarosszigeti MSE, Kihályházi MÁV, Szatmári Törekvés, SZSE, Sz. MÁV, Petrozsényi SC, Józserencse SE, Debreceni Villanygyár SE, Nagykárolyi AC, Érmihályfalvai LE. A tervezet felett az MLSZ július 18-iki országos gyülése hoz döntést.

A DVSC játékosai közül a vasárnapi ETO mérkőzésen mutatott játék alapján B. Nagy, Papp és Serfőző kapott egyest. Szerintünk Mester és Szabó, a támadósor legjobb tagja is megérdemelte volna.

A leventelabdarugóbajnokság debreceni csoportjának győztese a Piarista gimnázium, vasárnap játsza a hadtest középdöntőt, Monostorpályi LE csapatával. A Monostorpályiak legutóbb nagy meglepetésre 3:2-re legyőzték a 77:0 gólaránnyal bajnokságot nyert Berettyóújfalusi LE együttesét. Ez az eredmény is hiven kifejezi, hogy a monostorpályi levente csapat nagy képességeket rejt magában és hogy vasárnap a debreceni Piaristák együttesének nem lesz valami könnyü dolguk. A Piaristák csapata biztosan nyerte ugyan a csoportbajnokságot, de ez még nem biztosíték arra, hogy a mérkőzést megnyerik. Minden bizonnyal a vasárnapi mérkőzés nagy küzdelmet és jó sportot igér.

A debreceni tornászok vasárnap Kolozsvárott szerepelnek. A debreceniek közül Tóth Lajos, Mogyoróssi Győző, a MOTESZ csapatában Hajdú Gyula, Vermes László a főiskolások együttesében, míg Réthy es Papp a LOK csapatában szerepelnek.

A bolgár—magyar nemzetek közötti tornaviadalt október első felére halasztották.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ

JANOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó megfigyel nyomoz, Lorántffy u. 19 727 6. 30.

GÁLOCSY legrégibb magánnyomozó, megfigyelései, nyomozásai diszkrétek eredményesek. Zoldfa u. 3 szám. Telefon: 28-72. 1931 9.

Alkalmazást nyer férfi vegyes

NAPSZÁMOSOKAT azonnali belépésre felveszünk, Városi nyomda, Böszörményi út 6. sz. 2—866

41—16 ÉVES fiúk és leányo meggy szedéshez felvétetnek, Böszörményi út 64. városi gyümölcsös. 2—903

CSAPOS kerestetik, — Kis-pipa, Petőfi-tér 10. 2—892

TÉGLAGYÁRI kihorót jó keresettel és természetbeni járandósággal keres a Debreceni Mükögyár, Kishegyesi úti téglagyára. 2—886

UJSÁGKÉZBESITŐKET felvesz a DEBRECZEN kiadóhivatala. Jelentkezhetnek idősebb férfiak és asszonyok is, avagy olyan rokkantak, akik rokkantságuk mellett kézbesíteni tudnak. Nyolc évi szolgálat után nyugdij. Rövid munkaidő. Jó fizetés. Kezdőket betanítunk. Jelentkezés délután 4 órakor. József kir. herceg u. 1. sz. DEBRECZEN kiadóhivatala. 589

IPARI

SZABÓSEGÉDET és tanulót azonnal felveszek, Tegdes, Kálvin-tér 19. sz. 33—1870 8. 5.

PINTÉRT keres azonnali belépésre Áron Miksa cég. 33—807

ASZTALOS segédet vegyes munkára felveszek, Vangor asztalos, Kossuth u. 7. 33—838

JÓMUNKÁS szabósegédet és kézilányt felvesz Gönczy, Széchenyi u. 6. sz. 33—462

HÖLGYFODRÁSZsegédet, vagy nőt, azonnal felveszek, Varga u. 30. sz. 33—876

URIFODRÁSZ segédet heti 30 P fizetéssel állandó munkára felvesz Wittmann Anna, Márton Kálmán u. 14. 33—868

ASZTALOS segéd és tanuló állandó munkára felvétetik, Csap u. 39. sz Elek Péter asztalos. 33—899

TANULÓ FIU

VILLANYSZERELŐ műszerésztanulót felvesz Fazekas, Péterfia 42. sz. 64—461

KIFUTÓ FIU

KIFUTÓ fiúkat felveszek, Hírlapiroda, Hunyadi u. 28 49—902

KIFUTÓFIU azonnal felvétetik, vitéz Tamásy Lajos vaskereskedés —, Piac u. 1. 49—882

Alkalmazást nyer nő vegyes 4

UJSÁG kézbesítő asszonyokat felvesz Hírlapiroda, Hunyadi u. 28. 4—901

KISZOLGÁLÓ kisasszony, gyakorlott, felvétetik, Kiss cukrászda, Batthyány u. 26. 4—468

SZORGALMAS munkásnőket s munkásokat raktári munkára felveszünk, Sárréti árúraktár Délisor 19. ekegyár. 4—864

IRODAI

KÖNYVELÉSBEN jártas gép- és gyorsírónő azonnali belépésre is állást keres. Cím a kiadóban. 874

IPARI

KÉZIMUNKÁSOKAT úriszabóságba felveszek. Csapó u. 12. 35—465

SEGÉDLÁNYOKAT azonnalra felvesz női ruha szalon, Piac u. 58. sz 4 lépcső, II. em. dr Polláknél. 35—879

MAGAS fizetéssel felvesz önállóan dolgozó masamódot és ügyes kézilányokat kalapipar, — Széchenyi u. 7. 35—467

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt és tanulóleányt felveszek, Kiss, Révész-tér 2 35—896

HÖLGYFODRÁSZ kis asszonyt, fodrász segédet, magas fizetéssel felvesz Nagy, Baltazár u. 14. sz. 35—455

ÜGYES női fodrászsegédlányt felveszek. — Megbeszélés esténként 8—9 óra között, Csillag u. 16 szám alatt. Komáromi cég. 35—887

VARRODÁBA segédet, tanulót és kifutóleányt felveszek, Piac u. 46. sz. 35—463

ÜGYES segédlányok felvétetnek, Médy divatszalon, Piac u. 45. 35—469

TANULÓ LEÁNY

KÖNYVKÖTŐ tanulólányok fizetéssel azonnali belépésre felvétetnek. Városi nyomda Böszörményi út 6. sz. 794

TANULÓ lányokat felvesz Tokai női szabó, — Arany János u. 2. sz. I. em. 63—898

ALKALMAZÁST KERES nő

JÓHÁZBÓL való 17 éves, vallásos zsidólány elhelyezkedne jobb családnál gyermekek mellé, vagy bármilyen házi munkára, Csokonai u. 26 sz. Sternnél. 3—863

PÉNZTÁROSNŐI állást gyakorlattal keresek, Ferenc József út 59. keresztépület 3—456

Háztartási alkalmazott MINDENES

GYERMEKSZERETŐ mindenest felveszek — Kiss, Bethlen u. 12. 30—820

SZERÉNY, ötvenes magános özvegy, mindenesnek ajánlkozik — Megbizható jeligére a kiadóba. 30—884

BEJÁRÓNŐ

MEGBIZHATÓ mindenes bejárónő 15-re kerestetik, Wesselényi u. 2. sz. (MÁV bérház) II. lépcső, 7 ajtó. 8—869

ÖTVEN ÉVESNÉL idősebb, főzéshez értő bentlakó mindenes bejárónőt 3 személyhez felveszek, Péterfia u. 19. Loyko. 8—891

EGY hároméves fiúhoz bejáró fiatal leányt felveszünk, Szent Anna u. 5. sz. fényképésznél. 8—464

ÜZLETI AJÁNLAT

CIÁNOZ vizsgál, zsiványtelenít felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7 Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

CIÁNOZTASSON Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. 631 7. 1.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3.

SZÖRME bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szücsmester, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

SIRKÖVEK, müköből és terméskőből, mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni mükögyárnál, Fürdő u. 2. sz. 67—279 vv.

KÖLCSÖNZÖK, veszek porszívót, gramofont, s lemezt, motort, segédmotort, kerékpárt, rossz gumikkal is, Soltész, Kálvin-tér 2. 67—1172 7. 18.

HA a józamatú, finom édeskés italú borokat szereti, keresse fel Király bornagykereskedő pincéjét, Kossuth u. 73 eladás 50 litertől fölfelé. Telefon: 22—86. Árkormánybiztosi árak. 67—260

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

ÜZLETI KERESLET

TÖRÖTT gramofon lemezért 2.20-at fizetek. Villanykörte csere 30 f. Biró Hunyadi u. 22. 739 7. 3.

TOLLAT legmagasabb napiárban vesz Hangya tollgyüjtő telep, József kir. herceg u. 71. 66—858

BOROSHORDÓT, taposókádat, tölgyfa borelhordót, szőlőprést, darálót veszek, Nap u. 4. Telefon: 32—83. 66-888

OKTATÁS

Dr Naményiné gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában, állandó tan folyamkezdés. Batthyány u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény 785 9. 26.

ÉKSZER ARANY, EZÜST

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2.

ARANYAT, ezüstöt és brilliánsat napi árban vesz, Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25.

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP

KEREKPÁRT, villanyt, szerel, javít Kerekes, — Hatvan u. 4 főpostával szemben. 213 7. 5.

KÉSZPÉNZÉRT azonnal veszek 10—15.000 kilométert futott Opel Olimpiát, Kadettot vagy Kapitän kocsit kifogástalan gumikkal magánostól. Leállított kocsik is érdekelnek. Ajánlat telefonhivásra: Debrecen: 13-91. Eötvös utca 51. 375 7. 19

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerüen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

BUTOR

HASZNÁLT bútorokat, irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő Csapó u. 10. sz 1971 8. 5.

SZÉP, olcsó bútort akar vásárolni, fáradságát ne sajnálja, Lőcsey bútorüzletben megtalálja, — Eötvös u. 66. 1428 8. 20

FIGYELEM! Modern konyhaberendezések festett hálók olcsón eladók, Arany János u. 1. hátul az udvarban. 9—691

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné. 9—1381 10. 4.

ELADÓ egy ebédlőberendezés, zongora, féregmentes rekamiere, csillár és kelimterítők. József kir. herceg u 46. 9—893

LAKÁSCSERE

ELCSERÉLNÉM ráfizetéssel az István út 21 alatti egy szoba, előszoba, konyhából álló adómentes új kertes házamat városi 50.000 pengős házzal. Érdeklődni délután dr Baik Imre ügyvédnél, Deák Ferenc u. 6. 53—8.50

KETTŐSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

ELCSERÉLNÉM budapesti szép 2 szobás, komfortos lakásomat itteni modern hasonló, v. nagyobb lakással. „Csere" jelige. 53—867

LAKÁST KERES

BUTOROZOTT irodahelyiséget vállalatnak, telefonnal azonnalra keresünk. Telefon: 21-25 52—872

BUTOROZOTT SZOBA

EGY kis különbejáratú szerényen bútorozott udvari szobát keresek magános iparos, Kossuth u környékén. Cím a kiadóban. 10—883

VEGYES

KERESEK 10 hónapos gyermekemnek nevelő szülőt. Érdeklődni lehet Csapó u. 8. házmesternél. délután 4—5-ig 68—881

ÖRÖKBE adnám 5 hónapos leánygyermekemet, Tóth Irén, Demke, anyaotthon. 68—878

ÖRÖKBE adnám öthónapos fiú gyermekemet Taricska Lajosné, Demke, anyaotthon 68-877

KÉREM soproni osztály társamat, vagy akivel üzletemben meglátogatott, sziveskedjék irni. Kulcsár katonai cikkek. 68—861

HÁROMHÓNAPOS kocákat tartásra kiadnék, Maróthy György u. 21. sz. kizárólag délután háromkor. 68—894

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserélek Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

GYERMEKKOCSI

GYERMEKKOCSIT, (nem sportkocsit) használtat keresek. Honvédtemető u. 6. telefon: 21-62. vv—758

INGÓSÁG VÉTEL vegyes

PLAFONVENTILLÁTORT megvételre keresek. Cím a kiadóban. 37—761

HORDÓT vennék 40—50 hektoliterig, lehet töltőképes transzport hordó is, telefon: 13-71. 37—873

INGÓSÁG ELADÁS vegyes

BETEGTOLÓKOCSIK Minden kényelmet biztosító gumi kerekü betegtolókocsik, minden formában kaphatók ingóságközvetitőben Retpöki bérpalota. 1220 7. 16.

GAZDASÁGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket elad, vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. 1565 8. 3.

BORSZIVATTYUT és boroshordókat megvételre. Levelet a kiadóba kérek. 24—798

GÁZCSÖVET colos, vagy annál nagyobb méretben vásárol a Debreceni Mükögyár Rt. Fürdő u. 2. 24—900

ELADÓ HÁZ

ADÓMENTES beköltözhető kétszobás családiház eladó 1—3 óráig Homok u. 50. 17—871

ELADÓ ház, Bozzaitelep, Szép u. 27. 2—1 szoba, konyha, 304 négy szögöl telekkel, beköltözhető lakással, vagongyárnál. 17—895

ADÓMENTES új ház eladó. Bútorozott szoba, 15-ére kiadó. Vasvári P. u. 9. sz. 17—875

ROTHERMERE u. 5. szám alatt emeletes bérház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Pap ügyvédeknél. Iparkamara. 17—466

ELADÓ FÖLD

BALMAZUJVÁROSON 35 kat. hold szántó van eladó. Értekezés dr Böszörményi ügyvéd, Ferenc József út 70 15—832

KISMACSON 30 khold szántó eladó. Mitrovics ügyvéd. 15—738

ÁLOMZUGI 90 holdból megmaradt 44 hold eladó, Deseö, Kigyó u 39. 15—889

ELADÓ ÁLLAT

ANGORA nyul és cimbalom és 50x500 centis cégtábla eladó. Értekezni: H-Szoboszló, Ujvárosi u. 171. 14—880

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY